

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK XLVIII - NOVEMBER 2017 - ŠT. 11

**Logaški lokalni
prevoz zaživel**

**Zlati maturantje
pri županu**

**Proizvode je težje
prodati kot pridelati**

**Spomin
na raj**

DREVESNI MUTANTI SO MED NAMI

Ob besedi mutant si ob številnih hollywoodskih znanstveno-fantastičnih filmih marsikdo predstavlja junake z nadnaravnimi sposobnostmi. Zaradi svojevrstnih prednosti kot so npr. povečana regeneracija, hitrost, vzdržljivost in še bi lahko našteval, uspešno kljubujejo zlobcem.

Dejstvo je, da so mutacije v naravi, ki vodijo do sprememb v videzu ali lastnostih živih organizmov, redke, večinoma naključne, vendar stalno prisotne. Za osebek so lahko škodljive ali koristne. V vsakem primeru so posledica sprememb v genetskem zapisu. Izkazujejo pa se v majhnih spremembah pri organizmih, ki se lahko prenašajo iz generacije v generacijo, kar lahko v končni fazi vodi do nastanka nove vrste in so kot take dobrodošle v smislu ohranjanja in pospeševanja rastlinske in živalske pestrosti.

Med najbolj znane drevesne mutante v gozdu sodijo kačje smreke (*Picea abies* forma *virgata*). Od navadne smreke se razlikuje po izjemnem habitusu. Krošnja namreč gradijo kačasto zvite veje. V Sloveniji je znanih vsaj deset osebkov.

Poseben primer navadne smreke raste v Hlevišah, zahodno od bivše domačije Buhovec. Gre za še redkejšega mutanta navadne smreke višine 8 m z obsegom debla 71 cm, ki se od nje razlikuje prav tako po videzu krošnje. Ta je gostejša in cipresaste oblike. Igljice so krajše od normalnih. V znanstvenih krogih je znana pod imenom *Picea abies* forma *columnaris*.

Naravovarstveniki so že pred leti prepoznali v obravnavani smreki visoko naravovarstveno vrednost, vredno ohranjanja. V letu 1990 jo je občina zavarovala z odlokom kot naravni spomenik. Drevo je po naravovarstveni zakonodaji pridobilo tudi status drevesne naravne vrednote lokalnega pomena. S fotografije iz leta 1989 je razvidno, da je stebrasta smreka rastla na zaraščajoči se površini, kjer so nekdaj kosili. V slabih tridesetih letih se je površina

Cipresasta smreka leta 1989 (Arhiv ZRSVN, OE Ljubljana).

tako zarastla z gozdnim drevjem, da je bil ogrožen njen obstoj. Zaradi zasenčenosti krošnje se je del le-te že posušil. Na Zavodu RS za varstvo narave smo se tako odločili, da ji pomagamo z izboljšanjem življenjskih pogojev na njenem rastišču. V soglasju z lastnikoma in v sodelovanju s krajevno pristojno enoto Zavoda za gozdove Slovenije smo v oktobru izvedli delovno akcijo čiščenja zarasti na njenem rastišču.

Z odstranitvijo debelejših smrek in drugih nižjih drevesnih in grmovnih vrst smo ji zagotovili več svetlobe in na ta način omogočili njen nadaljnji razvoj. Upamo tudi, da se bo krošnja obnovila.

Logaški gozdovi so znani po številnih mutan-
tih navadne smreke. Žal jih je kar nekaj propadlo v zadnjih letih, večinoma po naravni poti (npr. stebrasta smreka v Povšnah). Še vedno pa lahko občudujemo kačji smreki na zahodnem robu udornice Velika Smrečnica in severno od Bazinove doline ter stebrasto smreko na Lazih.

mag. Boštjan Kepic, ZRSVN

Ponovno sproščena krošnja cipresaste smreke po delovni akciji (Arhiv ZRSVN, OE Ljubljana).

IZ VSEBINE

IZ OBČINSKE HIŠE

- Projekt Kras. Re. Vita potrjen str. 4
 Mreža defibrilatorjev v Logatcu narašča str. 8
 Anže Albreht: Zakon je sprejet, na vrsti je ozaveščanje str. 9

AKTUALNO

- Nastja Rudolf, Neja Plut in Peter Podržaj –
 logaški zlati maturanti str. 14
 Po sledih Soške fronte str. 16
 Sto let železniške nesreče na železniški postaji Logatec str. 17

V SREDIŠČU

- Proizvode prodati je večji izziv kot pridelati str. 18
 V Logatcu kupujemo lokalno str. 21

KULTURA

- Spomin na raj str. 22
 Nataša Kogoj: Nikoli več ne bom čakala str. 24

POSLOVNE STRANI

- Logaški poslovni forum – vnovič klic po odpravi
 birokratskih ovir str. 27

MED NAMI

- Miha Jeršič – človek dveh stoletij str. 29

ŠPORT

- Zaključek pokala Geoplin str. 30
 Po ljubljanskem maratonu str. 32

Spoštovane, spoštovani,

dan reformacije in spomin na naše preminule je za nami. Zapustil nas je dolgoletni Logatčan, športnik, kulturnik, politik in zdravnik Jože Skvarča. Bil je spoštovan, strokoven, eden od ustanoviteljev reševalne službe in direktor Zdravstvenega doma Logatec. Vsi ti dogodki nas opominjajo na minljivost in obenem na pomen vsakega posameznika za razvoj družbe. Primož Trubar je postavil temelj in pomen našega jezika, nadgrajevali so ga mnogi naši kulturniki vse do današnjih dni, ko imamo lastno državo in sodoben jezik. Ravno tako so pomembni posamezniki različnih poklicev, ki soustvarjajo in vzdržujejo življenjski prostor. Eden takih je bil tudi pokojni Matevž Žakelj - mnogim je oskrbel streho nad glavo in prijazen nasmeh.

Lahko smo srečni, da živimo v lepi in naravno bogati deželi. Imamo obilico kvalitetne vode in neokrnjeno naravo. Veliko imamo možnosti, da doma pridelamo kvalitetno hrano, kar je osnova za zdrav razvoj ljudi, predvsem otrok in mladine.

Tako kot do kulture in okolja, kjer živimo, je prav, da imamo pozitiven odnos tudi do hrane in tistih, ki jo proizvajajo in pripravljajo. Pred vsakim zaužitim obrokom bi se morali zahvaliti vsem, ki so sodelovali v tej prehranski verigi - tako bi dali hrani signal, da nam bo ponudila vse, kar potrebujemo za naše telo. Hrana, ki je pridelana z veseljem, brez mučenja živali in izkoriščanja otrok, vsebuje snovi, ki organizem nahranijo in zdravijo.

Prav bi bilo, da bi vsak izmed nas imel majhno gredo, prek katere bi imel stik z zemljo, rastlino in ob njej doživljal vse letne čase in rast od semena do ploda. Lahko tudi v cvetličnem lončku. Bistveno je, da ob tem, ko skrbimo za rastlino, jo zalivamo, se z njo pogovarjamo, najdemo zadovoljstvo in spoznanje življenja. Zanj je potrebna energija zemlje in neba. Ko vse to spoznamo in smo povezani sami s sabo ter ozemljeni, smo zdravi in veseli. Veselimo se življenja s prijatelji ob dobri hrani in zdravi pijači. Tako smo nazdravili sv. Martinu, zavetniku vinarjev in kmetov, ter vsem nam, ki se trudimo polno živeti. Poglejmo okrog sebe in podelimo del naših dobrin tudi tistim, ki potrebujejo pomoč.

Hvaležnost, solidarnost, lepa beseda in pozitivna misel ter čisto okolje so eliksir življenja, ki si ga vsi želimo.

*Vse lepo vam želim
 župan Berto Menard*

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec,
 Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica:

Blanka Markovič Kocen

Uredniški odbor: Metka Bogataj, Nina Jerina, Marcel Štefančič,
 Branislav Pevec, predstavnik/predstavnica Občine Logatec za
 odnose z javnostmi.

Grafično oblikovanje in tisk: TISKARNA SKUŠEK d.o.o.,
 storitve, proizvodnja in trgovina, Gorenjska c. 20, 1234 Mengeš

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum izida: 16. 11. 2017

Naklada: 4.650 izvodov

Naslovnica: Logaško polje ob Rovtarski cesti

Foto: Nina Jerina

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrati, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

PROJEKT KRAS.RE.VITA POTRJEN

Projekt Izboljšanje stanja naravovarstveno najpomembnejših delov travnišč in barjanskih površin na Cerkniskem jezeru in Planinskem polju - Kras.Re.Vita bo prejel finančno podporo Evropske unije. Vrednost projekta znaša skoraj 4,9 milijona evrov, sofinanciran pa bo v vrednosti 4,7 milijona evrov. Od tega bo 80 odstotkov sredstev prispeval Evropski sklad za regionalni razvoj, 20 odstotkov pa Slovenija.

Okoli 160.000 evrov, in sicer do polne vrednosti projekta, bodo zagotavljali partnerji v projektu. Vodilni partner projekta je Javni zavod Notranjski regijski park. Drugi partnerji

so Zavod RS za varstvo narave, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Zavod Znanje Postojna ter občini Postojna in Logatec. Cilj projekta je izboljšati stanje ciljnih habitatnih tipov in vrst na Natura 2000 območju Notranjski trikotnik, ki zajema območje Cerkniskega jezera in Planinskega polja. Z različnimi ukrepi se bo neposredno na terenu izboljšalo stanje in revitaliziralo kulturno krajino na 232 hektarjih površine. V okviru projekta bodo na Cerkniskem polju obnovili dvojni okljuk Stržena na Belem Bregu, ki je bil v preteklosti reguliran, na Planinskem polju pa zasuli osuševalni jarek in odkopali zasute naravne depresije. S tem se bo izboljšalo stanje habitatnega tipa pre-

sihajoča jezera in vrst kostanjevka ter mala tukalica.

Z vzpostavitvijo rednega gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči bo poskrbljeno za habitatne tipe vlažni travniki z modrim stožkovjem, bazična nizka barja in hidrofilna visoka steblikovja ter za vrste kosec, pisana penica, veliki pupek in travniška morska čebulica. Z ureditvijo kala se bo izboljšal položaj hribskega urha. Za navadnega netopirja bo izveden ukrep čiščenja gvana in vzpostavitev lažjega dostopa do porodniške kolonije. V okviru projekta bodo razbremenjeni najbolj občutljivejši deli projektne območja zaradi pritiskov obiskovanja, in sicer z vstopnimi točkami, učnimi potmi, ornitološkimi opazovalnicami, vstopnimi mesti za čolnarje in parkirišči za obiskovalce. Vzporedno z izvajanjem konkretnih aktivnosti na terenu se bo s komunikacijskimi aktivnostmi dvignila naravovarstvena zavest lokalne in širše javnosti.

Projekt sledi izhodiščem Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020 in je eden od prednostnih projektov za izvedbo v okviru Programa upravljanja območij Natura 2000 (2015-2020).

Vir: Ministrstvo RS za okolje in prostor

OBČINSKI SVET IMENOVAL ELEKTORJE IN KANDIDATA ZA ČLANA DS

Občinski svet Občine Logatec je na izredni seji, 19. oktobra, kot predstavnike v volilno telo za volitve v Državni svet RS 2017 imenoval naslednje predstavnike Občine Logatec: Peter Antičević, Eva Černigoj in Janez Ovsec.

Za kandidata za člana Državnega sveta RS za volitve v Državni svet RS 2017 pa je imenoval Vladislava Puca.

Občinska uprava

BREZPLAČNI PRAVNI NASVETI ZA OBČANE

Obveščamo vas, da bo tudi v letu 2017 na voljo brezplačna pravna pomoč, ki jo izvaja Pravno – informacijski center nevladnih organizacij – PIC iz Ljubljane.

Svetovanja bodo potekala v Upravnem centru Logatec. Zaradi lažje organizacije dela svetovalcev se je tudi v tem letu treba vnaprej najaviti in si rezervirati termin.

Brezplačni pravni nasvet vam bo zagotovljen, če boste svoj obisk najavili na tel: 01/7590600, ali poslali e-pošto na naslov tanja.oblak@logatec.si, ali se osebno zglasili v recepciji Upravnega centra Logatec pri gospe Tanji Oblak.

Datum izvajanja brezplačnih pravnih nasvetov v letu 2017:

MESEC	DATUM	URA
November 2017	29.11.2017	12.00-17.00

Občina Logatec

LOGAŠKI LOKALNI PREVOZ ZAŽIVEL

Stevilna manjša slovenska mesta se v zadnjem času lahko pohvalijo, da po njihovih ulicah vozi tudi lokalni potniški promet. In tudi v Logatecu ni nič drugače.

S testnimi vožnjami avtobusa smo pričeli v pomladnih mesecih in z začetkom šolskega leta 2017/2018 z njimi nadaljevali. Če so se spomnili uporabniki še malce lovili, kje, točno, so postajališča Logaškega lokalnega potniškega prometa, so zdaj ta lično označena s talnimi oznakami - rumen avtobus. Na postajališču so pritrjene tudi tablice z veljavnimi voznimi redi. Na podlagi predlogov in pobud sta bili uvedeni tudi dodatni relaciji prevoza do Hotedršice in Laz -Jakovice. Kot je razvidno

iz spodnje tabele, ki prikazuje uporabo lokalnega prevoza v septembru, so nekatere relacije frekventnejše od drugih. Dejstvo je, da je uvedba lokalnega prometa novost, ki jo je treba ponotranjiti in kot uporabnik vzeti za svojo. Ponujene možnosti zagotovo vplivajo na lažji dostop do številnih uradov in institucij, zmanjšujejo promet v mestu ter posredno vplivajo tudi na vključenost vseh starostnih skupin v življenjski ritem naše občine. Čeprav je Logaški lokalni potniški promet še v povojih, pa na Občini Logatec razmišljajo tudi o nekaterih drugih oblikah prevoza, na primer o prevozih na klic.

Občinska uprava

Uporabniki so nam povedali

Lokalni kombi prevoz iz Rovt do Logatca in obratno je dobrodošla pridobitev, pravi predsednik KS Rovte Viktor Trček. Krajanji povejo, da prevoze uporabljajo, če le ura ustreza. Tako prispevajo tudi k skrbi za naravo. S kombijem se odpravijo v zdravstveni dom, knjižnico, na banko, zavarovalnico, v glasbeno šolo, na obisk. Pogrešajo kakšen prevoz več iz Rovt v Logatec kasneje, okrog tretje do pete ure popoldne, saj je 14. ura precej zgodnja. Pouk namreč traja do pol treh. Zelo ustrezna je dopoldanska ura ob devetih za starejše, ki se odpravijo predvsem po nakupih in v zdravstveni dom. Tudi za nazaj se jim zdi ura kar ustrezna (12.20). Pogrešajo le kakšno dodatno tablo z voznim redom in označene vstopne postaje. Veseli pa to, da je prevoz brezplačen. Prevozniki so zelo prijazni in ustrezljivi.

Metka Bogataj

Zapolje-Logatec-Kalce	Kalce-Logatec-Zapolje	Rovte -Logatec	Logatec-Rovte
1246	2211	99	117
52 potnikov v povprečju na dan	92 potnikov v povprečju na dan	5 potnikov v povprečju na dan	6 potnikov v povprečju na dan
Logatec-Hotedršica	Hotedršica-Logatec	Logatec - Laze, Jakovica	Laze, Jakovica - Logatec
2	2	0	0

DRUGA POLOVICA NOVEMBRA – ZADNJI ROKI ZA ODDAJO VSEH POROČIL ZA PRIDOBITEV SREDSTEV Z RAZPISOV 2017

O bčina Logatec je za projekte in programe upravičencev v letu 2017 pripravila dva poziva in sedem razpisov s skupaj devetih področij. Med upravičence je bilo razdeljenih 363.000 EUR. Slednji sredstva pridobivate preko spletne aplikacije, ki služi tako za oddajo vlog, najav sprememb, izjav in poročil oz. zahtevkov za izplačilo.

Ni izjave ali poročila o izvedbi dejavnosti / projektov – ni sredstev

Vsi tisti upravičenci, ki ste v svojih vlogah najavili, da boste dejavni in izvajali dogodka tudi po zadnjem roku za oddajo poročil (šport po 24. 11. 2017, mladi po 28. 11. 2017, vsi ostali razpisi in pozivi po 27. 11. 2017), morate do teh rokov preko aplikacije poslati tudi izjave ali poročila, da boste navedene dejavnosti izvedli, sicer vam sredstva zanje zapadejo. Za oddajo teh izjav (na področju turizma, kulture, tradicije in kulturne dediščine) in poročil (šport, mladi, humanitarna dejavnost in starejši) ni treba čakati do zadnjega roka za oddajo vseh poročil. Te izjave oz. poročila lahko oddate že zdaj. Priporočamo, da jih oddate še v tem mesecu in skrbno preverite svoje pogodbene vsebine, da katere ne bi spregledali.

Prav tako je treba za vse projekte ali programe, ki ste jih že zaključili, poslati poročila z vsemi dokazili do najkasneje prej omenjenih in s pogodbo določenih datumov.

S pretekom teh dni bo aplikacija zaprta. Kdor ne bi do teh rokov oddal vseh poročil, mu bodo sredstva zapadla. Če bodo poročila nepopolna in ne bodo vsebovala vseh zahtevanih dokazil, skladno s pogodbo, sredstva za primere kršitev ne bodo izplačana, zato priporočamo, da poročila oddate že vsaj kakšen teden pred potekom rokov. Če imate kakršna koli vprašanja ali dileme, vezane na oddajo poročil, smo vam za pomoč vedno na voljo v času uradnih ur.

Vse priponke naj bodo pripravljene v PDF obliki.

Razpisi v letu 2018

Razpisi in pozivi za leto 2018 bodo na voljo preko aplikacije predvidoma od 5. 1. 2018 do 5. 2. 2018.

Občinska uprava

Pešci ste med najbolj ogroženimi prometnimi udeleženci.

bodi previden

Največkrat ste pešci udeleženi v prometnih nesrečah v **jesenskih in zimskih mesecih**, ko so vremenske razmere neugodne (megla, dež, sneg), svetli del dneva pa krajši. Vzroki za nesreče so tudi napake samih pešcev oziroma kršitve cestnoprometnih predpisov.

Za varnejšo udeležbo v prometu vam policisti svetujemo:

PEŠCI!

- Poskrbite, da boste v prometu vidni: nosite **svetla oblačila** in predmete, ki izboljšajo vidnost pešcev (odsevne trakove, kresničke);
- upoštevajte **prometne predpise**;
- prečkajte cesto na **označenih prehodih za pešce**;
- hodite po **pločnikih** (če obstajajo) oz. **ob levem robu** vozišča v smeri hoje;
- poskusite **predvideti ravnanje drugih** udeležencev v prometu.

VOZNIKI!

- Upoštevajte, da so na cestah tudi pešci, **odstopite jim prednost**,
- **hitrost prilagodite razmeram** in dosledno upoštevajte omejitve,
- na območjih, kjer se običajno zadržujejo pešci, **vozite še posebej previdno (pred šolami, v naseljih)**,
- izven naselij vozite po sredini voznega pasu, da zmanjšate možnost trka s pešcem, ki hodi ob vozišču.

Policijska postaja Logatec

POLICIJA OPOZARJA

Preprečite vlome v stanovanjske hiše!

Okoliščina, da imate popoldne in v večernem času hišo nerazsvetljeno, vlomilcem olajša odločitev za vlom! Storilci pogosto iščejo neosvetljene stanovanjske hiše in po krajšem ogledovanju vanjo vlomijo, najpogosteje skozi pritlična balkonska oz. terasna vrata ali pritlično okno. V kratkem času pregledajo hišo in iz nje največkrat ukradejo denar, zlatino in manjše vredne predmete (ročne ure, mobilne telefone, fotoaparate, zbirateljske predmete).

Svetujemo vam: zavarujte svoje hiše!

Najpreprostejši ukrep je, da naredite vtis, da je nekdo v hiši. Ob odhodu ali s pomočjo stikal s časovnim zamikom prižgite v hiši

Foto: Miran Antončič

S PREVENTIVO DO VEČJE PROMETNE VARNOSTI

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Logatec se je tudi letos pridružil nacionalni akciji, ki jo organizira AVP. Prvo oktobrsko sredo je na logaških ulicah potekala akcija, v kateri so organizatorji mimoidočim delili odsevnik in kresničke. »Gre za preventivno akcijo Bodi viden, ki je namenjena predvsem pešcem za boljšo vidnost v prometu,« pojasnjuje vodja občinskega redarstva Jure Plečnik. »Prekrškovni organi namreč ugotavljamo, da je vidnost pešcev v prometu zelo slaba in to posledično vodi do prometnih nesreč in drugih neprijetnih situacij.«

Ta akcija je bila po njegovih besedah med občani Logatca zelo dobro sprejeta in učinkovita. »Ljudje so že začeli uporabljati odsevnik, otroci uporabljajo kresničke, ugotavljamo, da se z leti raven prometne kulture dviga.«

Prometna varnost na Logaškem po Plečnikovem mnenju še vedno ni takšna, kot bi si jo želeli, nacionalni plan doseči ničto točko smrtnih žrtev še ni dosežen, a sogovornik upa, da mu bomo s takimi akcijami vse bliže.

Blanka Markovič
Kocen

Foto: Miran Antončič

kakšno luč, koristno je tudi televizijo. To niso veliki porabniki električne energije, nekoga na ulici pa prepričate, da ste doma in ga odvrnete od vloma.

Opozarjamo vas, da večje količine gotovine in zlatnine ne hranite doma. Če pa se temu ne morete izogniti, svetujemo vgradnjo alarmnih naprav in drugih sistemov za zaščito hiš. Več si lahko preberete na internetni strani <http://www.policija.si/index.php/preventiva-/kriminaliteta> ali pokličite na Policijsko postajo Logatec in se dogovorite za posvet z vodjo policijskega okoliša ali lokalnim kriminalistom.

Policijska postaja Logatec

7. DECEMBRA 2017 CUCKI - 2. ABONMAJSKA PREDSTAVA GLEDALIŠKEGA ABONMAJA KOMEDIJE

Ste se morda kdaj vprašali, o čem razmišlja vaš pes? Ste morda kdaj svoje življenje primerjali s pasjim? V predstavi se pojavljajo slikoviti pasji liki, ki skozi monologe občinstvu predstavljajo svoje življenjske zgodbe. Predstava je edinstvena mešanica humorja, tragedije, ostrine, nežnosti in romantike. Na 26. festivalu Dnevi komedije v Celju je prejela naziv žlahtna komedija po izboru občinstva 2017. Igrajo: Gojmir Lešnjak Gojc, Klemen Slakonja in Nenad Nešo Tokalič. Režija: Matjaž Latin, avtor: CJ Johnson, Pasji dnevnik. Četrtek, 7. decembra 2017, ob 19. uri, Velika dvorana Narodnega doma Logatec. Prodaja vstopnic za izven po ceni 15 eur od 1. novembra 2017 dalje: www.eventim.si in prodajna mesta sistema Eventim Si.)

Org. in info.:

Občina Logatec, renata.gutnik@logatec.si
<http://www.mgp.si/si/cucki.html>

Foto: arhiv Mestnega gledališča Ptuj

31. DECEMBRA 2017 TOTALNO KATASTROFALNA VEČERJA – SILVESTRSKA PREDSTAVA

Idilična hišica, ki je vikend na podeželju. Žena je odpotovala k svoji mami, mož je v krizi srednjih let – ljubica pa ima rojstni dan. Da bi ji pripravil čudovit večer, mož naroči hrano in pijačo (vključno s kuharico), za vsak primer, za izgovor, za alibi, če bi bilo ženi kaj sumljivo, povabi še svojega najboljšega, dolgoletnega prijatelja. Na domnevno moški vikend, zabavo. Toda ta prijatelj je skrivni ljubimec njegove žene, ki se

zdaj nepričakovano pojavi na vratih. Kuharica se pretvarja, da je model in model se mora pretvarjati, da je kuharica, v resnici pa ne razlikuje juhe od torte. Izmišljena nečakinja, mama, ki je nenadoma zbolela, in Casanova srednjih let, predvsem pa laž za lažjo ... Kako se bo vse to izteklo? Bo na koncu vendarle zmagala prava ljubezen? Ima laž kratke noge? (Totalno) katastrofalna večerja je predelava bulvarne komedije francoskega komediografa Marca Camo-

lettija, ki jo na slovenskih odrih od leta 1993 dalje uprizarjamo pod naslovom Pridi gola na večerjo; avtor priredbe, avstrijski igralec in kabaretist perzijskih korenin Michael Niavarani, je besedilo, polno situacijske in besedne komike, priredil, osvežil in dramaturško izostril za uprizoritev v mestnem gledališču v avstrijskem Berndorfu; od tam pa je to krenilo na zmagoviti pohod po avstrijskih in nemških odrih.

Igrajo: Igor Štamulak, Gorazd Žilavec, Aleš Valič, Anja Drnovšek, Mojca Partljič in Vanja Korenč. Režija: Samo M. Strelec, avtor: Marc Camoletti - Michael Niavarani.

Nedelja, 31. decembra 2017, ob 19. uri, Velika dvorana Narodnega doma Logatec

Prodaja vstopnic po ceni 15 eur od 1. decembra 2017 dalje: www.eventim.si in prodajna mesta sistema Eventim Si.)

Org. in info.:

Občina Logatec, renata.gutnik@logatec.si
<http://www.gledalisce-koper.si/repertoar/katastrofalna-vecerja/>

Foto: Jaka Varnuš, arhiv Gledališče Koper - Teatro Capolistrina

MREŽA DEFIBRILATORJEV V LOGATCU NARAŠČA

Uporaba defibratorja bistveno poveča možnost preživetja ob srčnem zastoju, zato na pobudo predstavnikov KS v Logatcu nastaja mreža defibrilatorjev. Že nekaj časa sta nameščena defibrilatorja v KS Naklo, sledile so Laze, do konca oktobra pa naj bi bili nameščeni po vseh krajevnih skupnostih v občini.

Pri osebi, ki doživlja srčni zastoj, je za njeno preživetje ključen odziv okolice, saj smo ravno laiki navadno prvi, ki nudimo prvo pomoč do prihoda reševalcev. Z uporabo AED defibrilatorja, elektronske naprave, ki vnovič vzpostavi delovanje srca, se možnosti preživetja posameznika, ki doživlja srčni zastoj, bistveno povečajo, zato so ti še posebej nujni v oddaljenih in težje dostopnih naseljih. Tega dejstva se zavedajo tudi predstavniki domačih krajevnih skupnosti, ki so se marca sestali z županom in mu predstavili zamisel o mreži defibrilatorjev. Dogovorili so se aktivno pristopiti k oblikovanju AED mreže s ciljem, da do konca leta 2017 s temi napravami pokrijejo vse krajevne skupnosti v občini.

Hitra akcija

Občina Logatec je hitro stopila v akcijo ter junija uspešno kandidirala na razpisu Ministrstva RS za zdravje ter pridobila sredstva za nakup dveh AED-jev. Pri financiranju so sodelovale tudi krajevne skupnosti, ki so skozi različne akcije zbirale finančna sredstva za nakup preostalih sedmih naprav, ki jih na občini pričakujejo do konca oktobra. Pred kratkim so AED dobili tudi v Grčarevcu, ki sicer ni samostojna krajevna skupnost, vendar pa je naselje precej oddaljeno od Logatca. Pobuda je prišla s strani prebivalcev in članov Turistično-kulturne-

ga-športnega društva Grčarevec, ki so tudi sofinancirali nakup naprave, zato smo jih prosili za kratek komentar. »Za nakup defibrilatorja smo se odločili, ker število prebivalcev v Grčarevcu iz leta v leto narašča. Nujna medicinska pomoč je od naše vasi oddaljena nekaj pomembnih minut, ki pa so odločilne pri zastoju srca. S pomočjo defibrilatorja in ozaveščanja vaščanov lahko v tem času že rešimo življenje. V času iskanja ponudnikov AED aparatov smo izvedeli, da v občini Logatec nastaja mreža AED-jev in tako smo se odločili za sodelovanje. Celotni znesek nakupa aparata smo zbrali sami,« pove Tina Klavžar iz TKŠD Grčarevec.

Dobro je poznati postopke oživljanja

Čeprav je uporaba AED-ja načeloma preprosta, je v kritičnih trenutkih vseeno potrebno ohraniti mirno glavo, kar je bistveno lažje, če poznamo temeljne postopke oživljanja. Tečaj oživljanja in uporabe AED po posameznih KS izvaja osebje Zdravstvenega doma Logatec (termini so bili objavljeni v septembrski številki Logaških novic), udeležba pa je priporočljiva za vse. Vsekakor pa je pomembno tudi zavedanje vsakega posameznika, da je njegova moralna dolžnost, da se v kritičnih trenutkih odzove in vso svojo energijo preusmeri v reševanje življenja.

Besedilo in foto: Nina Jerina

BANKOMATU V GORNJEM LOGATCU SE JE PRIDRUŽIL ŠE BANKOMAT V ROVTAH

Če smo v septembrski številki Logaških novic občane razveselili in seznanili z novico, da bodo po novem lahko denar dvigovali in opravljali tudi druge bančne storitve s pomočjo bankomata – bančnega avtomata, ki je svoje mesto našel v nekdanji ljudski šoli ob Tržaški cesti, lahko tokrat razveselimo vse krajane Rovt.

NLB, d.d., je namreč 18. oktobra postavila bankomat še pri trgovini MSORA SPAR PARTNER ROVTE.

Bankomat ne bo samo olajšal poslovanja krajanom, temveč tudi beležil število transakcij in upravičenost njegove postavitve.

Občina Logatec je tako uspešno uresničila namero sofinanciranja postavitve bankomata ter sofinanciranje stroškov delovanja bankomata v Rovtah.

Občinska uprava

Foto: arhiv občine

ANŽE ALBREHT: ZAKON JE SPREJET, NA VRSTI JE OZAVEŠČANJE

»Poletna akcija Ustvarimo reševalni pas« in dogodki, ki so ji sledili do sprejema novega zakona o prometni varnosti, dokazujejo, kako vztrajen mora biti človek za doseg ciljev,« je med drugim dejal župan Berto Menard, ki je v sredo v svojem uradu sprejel prostovoljnega gasilca Anžeta Albrehta, pobudnika omenjene akcije.

»Glede na odzive in priznanja, kakršno je današnje, je to samo še en dokaz, da se je akcija prijela, kar se pozna tudi na cestah,« je o uspehu svoje akcije povedal Anže Albreht, prostovoljni gasilec, ki je v treh letih prehitel politiko in odgovorne, sprožil kampanjo in s širšo podporo pomagal tudi pri zakonski ureditvi formiranja reševalnega pasu na slovenskih avtocestah.

O razpravi v državnem zboru, kjer je bil prisoten, je dejal, da bi bilo z nekaj več kmečke pameti v Sloveniji marsikaj veliko bolje in lepše narejeno. »Prebivalci Slovenije vedo, da so zadeve zapletene, da pa so tako zapletene in je v ozadju toliko iger, pa se jim niti sanja ne.

Pred samo sejo sva bila s poveljnikom seznanjena s predlogom koalicije in opozicije, eni in drugi so naju, seveda, prosili za podporo. Midva sva bila proti vsem, ker sva ocenila, da predlogi niso dobro pripravljani. Z razsodnostjo ministra Gašperšiča smo sejo prekinili in na novo naredili skupni predlog, ki je bil sprejet,« pove sogovornik.

Po novem se ob zgoščevanju in zastoju prometa umikamo skrajno levo in desno, torej tudi prek črte ter na odstavni pas. Reševalni pas se s spremembo zakonodaje širi za vsaj dva metra.

Albreht od agencije za varnost v prometu pričakuje, da bo informacije posredovala do srednjih ali vsaj do osnovnih šol, Dars, televizija in agencija pa naj bi posnela nove prispevke, da bi se ljudje še učinkoviteje ozaveščali prek medijev.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

NLB Osebni kredit

Za nepričakovane izdatke, izpolnitev želja ali poplačilo manj ugodnega kredita.

S SPREHODOM ZA SPOMIN OBELEŽILI DAN ALZHEIMERJEVE BOLEZNI

Prvi je znake Alzheimerjeve bolezni leta 1906 opisal Alois Alzheimer. Obstaja veliko različnih oblik demence, Alzheimerjeva je najpogostejša, saj predstavlja med 60 do 70% vseh demenc.

Ostale pogoste oblike so še npr. vaskularna demenca, demenca z Lewyjevimimi telesci, frontotemporalna demenca ...

Ker so različne oblike demence vse pogostejše tudi v našem okolju, so se v Domu starejših Logatec že drugo leto zapored odločili za Sprehod za spomin.

S tem dejanjem širijo zavedanje o demenci in podpirajo slovensko združenje za pomoč pri demenci – Spominčico, Alzheimer Slovenija, ki bo letos organiziralo že

6. Sprehod za spomin v Ljubljani. Sprehod v Logatcu je pospremil še čudovit sončen dan, tako da so v njem uživali tako stanovalci doma kot številni spremljevalci.

Letos so se prostovoljcem pridružili še nekateri zaposleni iz družbe Petrol.

Mojca Tuljak

www.lekarnaljubljana.si | www.lekarna24ur.com Veljavnost od 19. 10. do 27. 11. 2017

ZDRAVO

iz generacije v generacijo

izbrano iz kataloga ugodnosti

BETAGLUKAN PLUS

30 kapsul
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 17,89 €
cena s Kartico zvestobe

14,31 € + 3 **POPUST: 20%**

MATIČNI MLEČEK 750 MG

10 plastenk po 15 ml
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 13,92 €
cena s Kartico zvestobe

6,96 € + 3 **POPUST: 50%**

KYO-DOPHILUS KID'S

60 žvečljivih tablet z okusom vanilije
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 15,95 €
cena s Kartico zvestobe

12,76 € + 3 **POPUST: 20%**

100% ORGANSKO KARITEJEVO MASLO – MANGO

100 ml

redna cena: 11,89 €
cena s Kartico zvestobe

9,51 € + 2 **POPUST: 20%**

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite **na brezplačno telefonsko številko 080 71 17!**

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo izključno ob predložitvi Kartice zvestobe LEKARNE LJUBLJANA in zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične. Popusti se ne seštevajo. Ponudba v katalogu ugodnosti velja od 19. 10. do 27. 11. 2017 oziroma do prodaje zalog.

PRORAČUN 2018 V PRVEM BRANJU POD STREHO

Logaški svetniki so na novembrski seji med drugim v prvem branju potrdili predlog proračuna, ki bo v prihodnjem letu težak dobrih 16 milijonov evrov, dobrih pol milijona pa bo znašal proračunski primanjkljaj.

Če bo proračun tudi v drugem branju potrjen, bodo najpomembnejše investicije, projekti, za katere pogodbe so že podpisane oziroma so zanje že predvidena evropska kohezijska ali državna sredstva, in tisti, ki so nujno potrebni za določene dejavnosti, npr. dva razreda oz. prizidek k OŠ 8 talcev in energetska prenova petih občinskih stavb. Gre za stavbo, v kateri sta Pihalni orkester Logatec in Klub logaških študentov, podružnično šolo v Lazah, Kulturni dom Tabor pri OŠ Tabor Logatec, podružnično osnovno šolo v Hote-dršici in stavbo Stare šole v Rovtah, kjer so zdaj Glasbena šola, knjižnica in mladi.

Povezovalna cesta in Narodni dom bliže uresničitvi

Povezovalna cesta med industrijsko in obrtno cono je dolgoletna stalnica logaških proračunov, v prihodnjem letu pa naj bi se na tem področju vendarle premaknilo.

»Kar zadeva povezovalno cesto med industrijsko cono za Kliem in obrtno cono v Zapolju, je bil narejen zelo velik korak. Že pred dvema letoma je bila pripravljena idejna zasnova, zdaj se izdelujejo projekti, potrebni za pridobitev gradbenega dovoljenja,« pravi župan Berto Menard. »Od dveh lastnikov bo treba odkupiti zemljišče in mislim, da bi v dveh letih ali še prej lahko prišli do stare ceste.«

S tem se bo sprostila velika količina ponovno zazidljivih parcel za industrijsko ali podjetniško gradnjo, za katera je po županovih besedah veliko zanimanja. »Pogovarjali smo se tudi z inštitutom za promet, ki nam daje smernice, kako speljati cesto prek železniške proge, tako da upam, da bo v petih letih ta cesta narejena,« pravi župan.

Dokumentacija za Narodni dom je pripravljena, graditi naj bi se začel leta 2019. »Te dni bomo vložili na upravno enoto dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki ga pričakujemo v letu 2018. Potem bomo postopoma začeli pripravljati dela, ker bi v letu 2019 radi zapičili prvo lopato, oziroma začeli rušiti

obstoječo stavbo,« pojasnjuje župan, ki razmišlja o prostorih, kamor naj bi začasno preselili knjižnico, vendar je treba rešitev doreči s politikom. Župan pričakuje, da bi v treh ali štirih letih ta dom zgradili in ga dali v uporabo in korist občanom.

Glede posameznih postavk proračuna se je razvila živahna razprava, v kateri je bilo večkrat poudarjena potreba po boljšem obveščanju o podanih predlogih, denimo glede nakupa športne dvorane, poslovanja bazena ... Proračunu so nekateri očitali, da je bogat in nerealen, v njem pa so poleg povezovalne ceste in Narodnega doma še številne druge »stalnice«, ki se že vrsto let ne premaknejo z mrtve točke, poleg povezovalne ceste in narodnega doma npr. tudi gradnja zadrževalnika na Črnem Potoku in postavljanje označb v Logatcu.

Ob koncu več kot triurne razprave so svetniki Predlog Odloka o proračunu Občine Logatec za leto 2018 sprejeli, vsem zainteresiranim pa bo na vpogled v Upravnem centru do 24. novembra. Do tedaj lahko zainteresirani svoje pisne predloge in pripombe posredujejo županu.

Pobude in vprašanja svetnikov

Svetnice in svetniki so na župana in občinsko upravo na novembrski seji naslovili številna vprašanja, od organizacije prireditvev ob občinskem prazniku do smotrnosti obratovanja bazena v Zapolju, pitne vode in obveščanja občanov v zvezi z njo. V Logaških novicah povzemamo nekatera vprašanja in pobude ter odgovore.

Jerca Korče je izrazila kritiko nad organizacijo prireditev ob občinskem prazniku v smislu širše skrbi za racionalno in smiselno porabo javnih sredstev. Zanimal jo je strošek organizacije in obisk v šotoru.

»Kdo je podal idejno zasnovo za nastop skupine Mambo Kings?« se je vprašala in dodala, da imamo doma dober pihalni orkester, ki se srečuje s pomanjkanjem denarja za inštrumente. Vprašala je tudi, ali ima občina predviden kakšen inovativen projekt na področju trajnostne mobilnosti. Kot je povedal župan, je bil tudi sam razočaran nad pasivnostjo občanov na tej in drugih prireditvah, ki se jih občani ne udeležujejo. Zato je sam predlagal izbiro ansambla, ki bi bil zanimiv več generacijam. Obenem je pozval k širši promociji občinskih prireditev.

Janeza Ovsca je zanimalo, ali so se dogovorili med šolami in upraviteljem bazena v Zapolju s pomočjo občine premaknili, koliko je obiska, koliko so se stroški racionalizirali in kakšne so perspektive bazena. Župan mu je odgovoril, da je bazen poln, zasedeni vsi termini ali večji del, občina pa je dvignila najemnino.

Eva Černigoj je izrazila zaskrbljenost nad pitno vodo. »Pred dobrim mesecem smo morali prekuhavati vodo, občani smo informacije iskali po različnih kanalih,« je poudarila Černigojeva. »Ali je Občina Logatec kaj storila, da bi odkrila prave vzroke onesnaženja, ali so bile podane kazenske ovadbe?« Svetnica je podala pobudo, da se vzpostavi mreža sms obveščanj, kadar gre za tako pereča vprašanja. Opozorila je tudi na problem parkiranja pred Zdravstvenim domom Logatec, kjer imajo težave predvsem starejši in mamice z majhnimi otroki. »Ali se bo to področje urejalo in kako?« je zanimalo svetnico.

Po županovih besedah je obveščanje naložba komunale, strinja pa se, da peša. »Parkiranje pred zdravstvenim domom je dopoldne možno, za to skrbi tudi inšpektor,

popoldne, v času pouka v glasbeni šoli, pa je res težko parkirati. Parkirna mesta so problematična tudi drugje,« pojasnjuje župan.

Jasno Vodnik Uršič je med drugim zanimalo, kdo je pristojen za izvajanje nadzora nad priključitvijo na javno kanalizacijo za tiste občane, ki že imajo revizijski jašek. »Dogaja se, da se določeni občani ne priključijo na javno kanalizacijo, čeprav so dobili rok za priključitev.«

»Kanalizacijske priključke nadzira komunala, če ne uspe, to stori inšpektor. Stvari tečejo po inerciji, praviloma se ljudje priključujejo, čeprav je pet do osem tisoč evrov za večino precejšen strošek,« je v odgovor povedal župan.

Ena izmed pobud Anje Sedej se je nanašala na Napoleonov drevored. Po besedah svetnice so namreč številne na novo zasažene lipe poškodovane, zato je pozvala občino k ukrepanju. »Krošnje mladih dreves največkrat poškoduje freziranje snega,« je opozorila. Na pobudo prebivalcev ob Cesti talcev je občino tudi pozvala k izgradnji kanalizacijskega omrežja in sočasni obnovi mosta prek Logaščice.

Kot je v odgovor povedal župan, občina pritiska na Arboretum Volčji potok, ki je zadolžen za vzdrževanje dreves, dala pa je tudi pobudo, naj bi se v zimskih razmerah namesto soli uporabljal kalcijev karbonat. Glede kanalizacije ob Cesti talcev je dejal, da smo tik pred izborom izvajalca in če ne bo padla kakšna revizija, bi se dela lahko začela že v decembru.

Klemna Trpina je med drugim zanimalo število transakcij bankomatov v Gornjem Logatcu in Rovtjah, saj so v proračunu ponovno predvidena sredstva za sofinanciranje le-teh. Predlagal je tudi postavitve označevalne table za lokacijo bankomatov ter nadstreškov nad njima.

Glede na statistiko obiska bankomatov župan ugotavlja, da bo treba le-te še vedno subvencionirati, ko bo obisk večji pa bo ta strošek odpadel. Strinja pa se s postavitvijo nadstreškov.

Janez Istenič je izrazil pobudo, da bi se b gradnji plinovoda Kalce – Idrija priključila tudi občina z gradnjo kolesarske steze, ki si jo občani zelo želijo. Glede javnega prevoza je opozoril na neskladje vozniških redov, objavljenih na spletu in na avtobusnih

postajah, ki občane begajo. Kateri vozni red je pravilen, je zanimalo svetnika.

Župan je glede prve Isteničeve pobude zagotovil, da bo za kolesarje poskrbljeno s kolesarsko potjo od Vrhnike do Logatca, saj v okviru projekta Ljubljanske urbane regije to podpira tudi Direkcija RS za ceste.

Jerneja Rupnik je pohvalila zdravstveni dom, ki se je aktivno odzval na pobudo o promociji cepljenja proti gripi in ozaveščanja občanov. Opozorila pa je na pomanjkanje informacij glede gradnje optičnega omrežja. Po mesecu dni je bil sicer sklican sestanek s predstavniki Telekoma, ki so med drugim zagotovili izčrpano pojasnilo občanom, ki pa ga kljub drugačnim napovedim še zdaj niso pripravili.

V nadaljevanju novembrske seje so svetniki med drugim potrdili še predlog Odloka o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Logatec, II. obravnava, in sklep o cenah zimske službe v občini.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

Opravičilo

Svetniku Janezu Podobniku se zaradi navedbe napačne svetniške skupine, SLS namesto SDS, v Logaških novicah št. 7/2017, na strani 8 v rubriki Aktualno, opravičujemo.

Uredništvo

DAN ODPRTIH VRAT PGD ROVTE

Predzadnjo oktobrsko soboto je PGD Rovte organiziralo redni kontrolni pregled gasilnih aparatov in dan odprtih vrat. Pregledanih je bilo preko sto gasilnikov. To je razveseljiv podatek, ki pove, da znajo ljudje tudi sami posredovati ob morebitnem požaru. V okviru dneva odprtih vrat je bil na ogled vozni park društva s testnim vozilom MAN TGM 13.290 z gasilsko nadgradnjo GVC 16/25 avstrijskega proizvajalca Rosenbauer. Želja je, da bi to vozilo lahko zapeljali v nov gasilski dom, katerega gradnja se pripravlja. Iz Logatca se je pridružil Anže Albreht, pobudnik akcije Reševalni pas. Krajanom in gasilcem je svetoval glede vzpostavljanja reševalnega pasu na avtocesti v primeru zastoja. Ob že tako uspešnem dnevu, v katerem so izvedli tudi redno mesečno vajo, je bilo vpisanih še sedem novih članov. Člani PGD Rovte se zahvaljujejo vsem, ki so se odzvali vabilu in obiskali sobotno dogajanje. Gasilstvo v Rovtah je na dobri poti in lahko se veseli mo z njimi.

Metka Bogataj

Foto: arhiv PGD Rovte

LOGAŠKI GASILCI POKAZALI SVOJO IZURJENOST

Foto: arhiv GZ Logatec

Zadnjo septembrsko soboto je na Lesnem Brdu potekalo gasilsko tekmovanje za Gasilsko zvezo Vrhnika in Logatec.

»Gre za tekmovanje za memorial Matevža Haceta, ki se odvija vsake štiri leta,« je pojasnil Anton Čuk, predsednik GZ Logatec. Gasilke in gasilci vseh generacij so se pomerili v več kategorijah: pionirke in pionirji do 11 let, mladinke in mladinci do 16 let, člani A in člani B ter starejši gasilci.

Po Čukovih besedah je iz logaške gasilske zveze nastopilo skupno 29 ekip, med katerimi se nekatere na to tekmovanje pripravljajo vse od razpisa, torej od pomladi, druge pa priprave začno šele tik pred zdajci. Tekmovalci so se pomerili v vajah s hidranti, raznoterosti, v štafeti ...

»S poveljnikom GZ Logatec Antonom Artačem ocenjujemo, da so bile ekipe za občinsko gasilsko tekmovanje dobro pripravljene, nekatere so imele za priprave več časa in tudi več sreče pri nastopu,« pravi Čuk. Po njegovih besedah so se najbolj izkazale ekipe v članski kategoriji. To so namreč udarne gasilske enote ob raznih nesrečah in so pokazale vse svoje znanje ter izkušnje. Mladi so na tekmovanju pokazali, da so bodočnost v gasilski organizaciji, starejši gasilci pa, da so lahko tudi v zrelih letih še kako koristni in dobri.

»Za mlade pripravljamo razne programe, kot so gasilski kviz, tekmovanje v gasilski orientaciji in tekmovanja na nivoju Gasilske zveze Logatec, Notranjske regije in Gasilske zveze Slovenije.

Organiziramo taborjenje na morju in različna srečanja, s tem pa pridobivamo mlade za vključitev v gasilska društva,« pojasnjuje sogovornik.

Blanka Markovič Kocen

NASTJA RUDOLF, NEJA PLUT IN PETER PODRŽAJ – LOGAŠKI ZLATI MATURANTJE

Foto: Miran Antončič

Zupan Berto Menard je na predzadnji oktobrski torek na priložnostni, prijetno intimni slovesnosti v Knjižnici Logatec sprejel in izrekel priznanje trem logaškimi zlatimi maturantom in, seveda, njihovim staršem.

Ob uspehu mladih Logatčank in Logatčana je bil videti ganjen. »Kot župan sem vesel, da imamo v občini tri tako odlične maturante, da si zaslužijo naziv zlati. To je temelj, na katerem stoji naša družba in so med drugim tudi dokaz, da imamo v Logatcu dobre vzgojnovarstvene

ustanove in šole,« je med drugim dejal župan in dodal, da sta znanje in pošteno delo edini vodili za svetlo prihodnost. Nastja Rudolf, zlata maturantka Gimnazije Vič in nadarjena pevka, je obiskovala OŠ 8 talcev Logatec, zdaj študira na pedagoški fakulteti v Ljubljani in obiskuje logaško glasbeno šolo ter si želi postati logopedinja.

Z OŠ 8 talcev prihaja tudi Neja Plut, ki je, tako kot njena predhodnica, nadpovprečno uspešno maturirala na Gimnaziji Vič. Študira na medicinski fakulteti, medicino pa občuti kot poslanstvo pomagati ljudem. Neja v prostem času rada riše in fotografira.

Peter Podržaj, edini moški v trojki logaških zlatih maturantov, je bil na Gimnaziji Poljane izjemno uspešen na številnih področjih, tako v znanosti kot v športu, v zgodovini celo najboljši v državi. Študira pravo, kot član Evropskega mladinskega parlamenta pa bo prihodnje leto Slovenijo zastopal v Litvi. Čez deset let se vidi v mednarodnih pravnih vodah ali mogoče nekje na področju ustavnega prava.

Blanka Markovič Kocen

PEVSKA ZBORA OŠ TABOR PELA ZA ZBOROVODJE

Tanja Pina Škufca, vodja JSKD, OI Logatec, je v sodelovanju z otroškimi in mladinskim zborom ter zborovodjo Zdravkom Novakom na OŠ Tabor Logatec konec septembra organizirala Zborovodski delavnici - seminar za zborovodje otroških in mladinskih zborov občine Logatec. Delavnici je izvajala priznana zborovodkinja Barbara Kovačič, tudi strokovna spremljevalka območnih revij in članica tekmovalnih žirij.

Otroški in mladinski zbor OŠ Tabor Logatec dosega visok kvaliteten nivo, OPZ je na regijskem tekmovanju 2017 prejel Zlato priznanje z odliko. Na delavnicah sta sodelovala kot demonstracijska zborovokalno telo, s katerim je zborovodkinja Barbara Kovačič praktično delala. Izobraževanja se je udeležilo deset zborovodij iz občine Logatec in sosednjih občin, namenjeno je bilo dvigu kvalitete otroškega in mladinskega zborovskega petja.

Delavnica z otroškim zborom je bila namenjena vokalni tehniki, s pomočjo pevcev OPZ so seminaristi spoznavali vaje za sproščanje in ogrevanje, dihalne vaje, upevalne vaje, izenačevanje pevskih registrov, večanje obsega glasu, ciljno upevanje ... Delavnica z MPZ je bila namenjena reševanju konkretnih problemov v zboru - postavitvi zbora, oblikovanju in izenačevanju zborovskega zvoka, intonaciji, dinamiki ...

Seminaristi so bili zadovoljni, v kratkem času so prejeli veliko novih informacij in praktičnih nasvetov za delo z zborom. Pevci obeh zborov so se na delavnicah odlično odrezali, zelo dobro so sodelovali in pokazali veliko mero pevske kultiviranosti, kar je pohvalila tudi zborovodkinja Kovačičeva: »Dobri pevci, zelo lepi glasovi, zelo so disciplinirani in lepo vzgojeni ter pripravljeni delati.«

Zdravko Novak

Foto: Tanja Pina Škufca

JESENSKO DRUŽENJE V VRTCU KURIRČEK S TERAPEVTSKIM PSOM KASHO

Geslo letošnjega tedna otroka je bilo »Povabimo sonce v vrtec« in v vrtcu Kurirček, enota Tičnica, je prvi oktobrski četrtek popoldne sonce še posebej močno sijalo. Vzgojiteljice so organizirale jesensko druženje s starši s poudarkom na humanitarnosti. Menijo namreč, da je medsebojna pomoč eden izmed najpomembnejših žarkov, ki mora posijati v vrtec že zelo zgodaj.

V telovadnici so pripravili otroško izmenjevalnico oblačil, kjer so si lahko otroci zase izbrali sezonska oblačila. Tista, ki so ostala, so oddali humanitarni organizaciji, ta pa jih bo posredovala otrokom, ki jih potrebujejo. V eni izmed igralnic so si otroci in starši ogledali kamišibaj predstavo z naslovom Dom za medveda v pripravi in izvedbi otrok in vzgojiteljic iz skupine Ptički. Zgodba poslušalce nagovarja k medsebojni pomoči in sprejemanju drugačnosti. V vrtec sta prišli tudi članici društva za terapijo s pomočjo psov Tačke Pomagačke, in sicer psička Kasha in lastnica Sonja Trček. Otro-

ci so se naučili spoštljivega odnosa do živali in spoznali, kako lahko živali pomagajo ljudem v različnih stiskah. Za druženje in sprostitvev pa so poskrbele gibalne delavnice v »igralnici gibalnici«, kjer so se otroci razgibali s premagovanjem poligona iz

najrazličnejših ovir. Za pripravo poligona so vzgojiteljice dodobra izkoristile prostor in pripomočke iz vsakdanje rabe (časopisni papir, elastika, stoli, mize ipd.).

Besedilo in foto: Mihela Maček

VRTEC KURIRČEK S PRIZNANJEM ZA ŠOLSKI EKOVRT

VKristalni palači v Ljubljani so konec oktobra pod okriljem Inštituta za trajnostni razvoj podelili znake Šolski ekovrt. Med dobitniki je bil tudi vrtec Kurirček, ki je znak obnovil prvič.

V projektu sodelujemo od leta 2013, 2015. pa smo prvič pridobili znak Šolski ekovrt. Otroci preko projekta spremljajo razvoj rastline od semena do plodov in spoznavajo svojo vlogo ter vlogo živali pri uspevanju vrtnega ekosistema. V vrtcu želimo ozaveščati otroke, preko njih tudi starše, o zdravem načinu življenja, zdravi prehrani, pomembnosti ekološke in okoljske vzgoje.

Vsaka ustanova, ki je znak obnovila, se je predstavila tudi z novostmi, ki so jih vpeljali v tem obdobju. Novosti našega vrta so preureditev gredic in zeliščna gredica, zbiralnik vode, nov kompostnik in prostor za opazovanje in počitek.

Katarina Treven

Foto: Brigita Česnik

PO SLEDEH SOŠKE FRONTE

Foto: Miro Radiković

Izvršni odbor Združenja borcev za vrednote NOB Logatec je za svoje člane in prijatelje v soboto, 16. 9. 2017, organiziral izlet po sledih 1. svetovne vojne. Letos namreč mineva 100 let od preboja soške fronte. Življenje se je že zdavnaj vrnilo v kraje ob Soči, a ne narava ne človek nista uspela zbrisati sledi bojevanja v gorah in dolini ob Soči.

Branko Rupnik, član združenja, je pripravil in vodil izlet. Nalogo je opravil profesionalno. Izlet je popolnoma izpolnil naša pričakovanja, saj smo se spoznali s potekom Soške fronte in z vso tragedijo velike vojne. Branko nas je med vožnjo z avtobusom seznanil tako z geografskimi kot tudi z zgodovinskimi značilnostmi krajev ob poti. Tako smo v Logu pod Mangartom videli veličasten spomenik na grobišču branilcev Rombo-

na. Muzej v Kobaridu smo nekateri že obiskali, a ga je bilo vredno spet videti, saj s svojimi predstavitvami sega v svetovni vrh. Leta 1992 je prejel Valvazorjevo nagrado, najvišje slovensko muzejsko priznanje. V letu 1993 je bil uvrščen v ožji izbor kandidatov za Evropski muzej leta, v Strasbourgu pa je prejel Muzejsko nagrado Sveta Evrope za leto 1993. Muzejska predstavitev nas je popolnoma presunila in kar nekaj časa smo premišljevali in se spraševali: zakaj vojne?

Na Sabotinu smo se okrepčali, potem pa z razgledne točke spoznali hrib Škabrijel, kjer so potekali najhujši boji. Dih nam je zastal ob kostnici na Oslavju pri Gorici: 57.000 žrtev je tu pokopanih, večina italijanskih vojakov, znani imajo tu svojo ploščo z imenom, več kot 36.000 pa je neznanih. Nemo smo hodili po hodnikih in se spraševali: zakaj, za koga ...?

Hvaležni smo Branku Rupniku, da je za nas pripravil in vodil ta izlet. Med vožnjo nas je seznanil tudi s številnimi zanimivostmi, povezanimi z obrambo našega ozemlja, utrdbo na Predelu, poteku fronte na dvatisočakah, mestu preboja pri Bovcu, drznem prodoru Rommllove enote, s podatki iz medvojne dnevnika Ivana Albrehta iz Hotedršice, udeleženca 1. svetovne vojne, objavljen je na spletnem portalu Kamra Knjižnice Logatec. Ugotavljali smo, da premalo poznamo obdobje 1. svetovne vojne in da je prav, da obnovimo in razširimo znanje o njem. Večkrat smo si postavili vprašanje, zakaj je bilo potrebno toliko žrtev, v čigavo korist je bila ta kruta vojna, ki je vzela toliko življenj. Kako so trpeli civilni prebivalci, ki so postali begunci. Ko so se vrnili, so našli razrušene hiše in od granat razorana polja. Čestitke Branku in hvala vsem udeležencem, ki so bili dobra družba na našem izletu.

Metka Rupnik

LOGAŠKI PLANINCI NA TRSTELJU - 643 m

Za nedeljo, 5. novembra, je bila slaba vremenska napoved. Prave planinke se ne bojimo dežja, ker imamo za take primere tudi opremo. Tako se nas je pod vodstvom planinskega vodnika Janeza Rudolfa vseh sedem zjutraj peljalo iz oblačnega Logatca prek meglene Hrušice v sončno Vipavsko dolino in dalje do izhodišča poti v kraški vasi Pedrovo nad Branikom.

Od tukaj smo imeli lep pogled na Vipavsko dolino, Trnovski gozd in Nanos. Ob cesti pod cerkvijo sv. Katarine je nameščena tabla z napisom: Velik požar Dolce-Šumka - Trstelj, 21. 7. – 26. 7. 2006. Potem smo zavili v hrib in ob postajah križevega pota prišli do razglednega vrha omenjene cerkve. Uživali smo ob pogledu na živo pisane jesenske barve in tudi gobe smo opazili. Na križiščih so nas table seznanjale z razdaljo poho-

dnih in kolesarskih poti. In tako smo prišli do Železnih Vrat, od koder je bilo dobre pol ure hoda po ozki in kamniti stezi do razglednega vrha na Trstelju, najvišjega vrha zahodnega goriškega Krasa. Na vrhu stojijo televizijski oddajniki, pogled pa je razpolovljen. S severne strani smo videli Goriško s Sabotinom in Sveto Goro, za temi vrhovi pa velik del Julijcev ter Trnovsko planoto z Golaki, Čavnom in Nanosom, pod katerim leži Vipavska dolina. Na južni strani se razprostira Tržaški zaliv ter del slovenske in italijanske obale. Po popoldnevu smo imeli v Stjenkovi koči /620 m/, ki stoji pod vrhom Trstelja krajši počitek za okrepčilo, v planinski dnevnik pa smo vtisnili žig kočice. Potem smo se po krožni in nemarkirani poti, kjer je bilo veliko živobarvnega ruja, presenetila pa sta nas dva »motorista na kroski«, vrnili v vas Pedrovo. Po dobrih petih urah hoje v pretežno sončnem vremenu smo se odpeljali še v Štanjel. Pred vhodom v Ferrarijev vrt so domačini prodajali domače pridelke in izdelke. Kupili smo kake in kostanj ter se sprehodili po vrtu. Občina Komen je investitor prenove in dograditve štanjelskega grajskega kompleksa, enega največjih grajskih poslopij na Krasu. Naselje je terasasto razporejeno proti vrhu 363 metrov visokega griča Turn, za katerega so značilne ozke ulice s kamnitimi hišami. Domov smo se vrnili zadovoljni, da smo ob lepotah krasa preživeli nepozaben jesenski dan.

Besedilo in foto: Marinka Petkovšek

STO LET ŽELEZNIŠKE NESREČE NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI LOGATEC

1. DEL

V oktobru je minilo sto let odkar je na logaški železniški postaji sredi vojne vihre eksplodiralo strelivo, nesreča je terjala 34 življenj. Kronologijo dogodka predstavljamo v dveh delih.

Prva svetovna vojna se je začela 28. julija 1914, ko je Avstro-Ogrska Srbiji napovedala vojno. Italija je sprva ostala nevtralna, čeprav je bila v trojnem paktu s centralnimi silami. Igrala je dvojno vlogo in se tajno dogovarjala tako s centralnimi silami (Avstro-Ogrska, Nemčija in Kraljevina Italija) kakor z antanto (Velika Britanija, Francija, Rusija). Aktivno pa se je v prvo svetovno vojno vključila, ko so ji antantne sile obljubile velik del ozemlja, ki je tedaj pripadal Avstro-Ogrski, predvsem ozemlje, poseljeno s Slovenci in Hrvati ter Nemci na Tirolskem.

23. maja 1915 je Italija napovedala vojno Avstro-Ogrski. Tako se je odprlo bojišče na Tirolski in Soški fronti. Fronta se je nepričakovano zelo približala tudi logaški kotlini oziroma Logatcu. Vojska je za vzdrževanje fronte potrebovala oskrbovalne poti, žičnice in železnice. Ker je bila bohinjska železnica že v frontni črti, so vojaški poveljniki za oskrbo soškega bojišča izbrali železniško postajo Logatec. Tu so za oskrbo fronte zgradili ozkotirno progo z ranžirno postajo na Poštnem vrtu, v središču Logatca. Proga je potekala v smeri Kalc, Hotedršice, Godoviča, Črnega Vrha do končne postaje v Zadlogu. Ker se je prav na logaški železniški postaji pretovorilo veliko vojaškega materiala, tudi streliva, ni čudno, da je prišlo do nesreče.

Železniški inženir Ludwig Stockert nesrečo opisuje takole:

»V železniški nesreči, 1. oktobra 1917, je prišlo do eksplozije na postaji Logatec, na avstrijski južni železnici, kjer so bili naloženi

Železniška postaja Logatec

Foto: osebni arhiv T. J.

vagoni z strelivom. 34 ljudi je umrlo. Na železniški postaji Logatec je stalo devet tovornih vagonov z 90 tonami artilerijskega streliva, zloženega v zaboje, pripravljene za prevoz. Ob 13:30 je iz neznanega vzroka strelivo eksplodiralo. 34 ljudi je umrlo, 75 je bilo ranjenih. Železniški objekti in stavbe v okolici, kot tudi 53 tovornih vagonov je bilo uničenih ali drugače poškodovanih. Požar so pogasili šele v naslednjih treh dneh.«

/se nadaljuje/

Tine Jerina

VSAKO NOČ JE POŽRLA KOGA IZ NAŠIH KRAJEV

Pod tem naslovom je KS Naklo v prostorih steklene dvorane v Logatcu pripravila razstavo o sadovih južnih borb naših partizanov.

Od novembra 2015 do septembra 2016 so člani jamarskega kluba iz Borovnice v sodelovanju s številnimi društvi, domačini in štirimi strokovnimi sodelavci iz brezna izkopal posmrtno ostanke 28 ljudi, med njimi dve trupli otrok. Vse te so 9. oktobra 2016 pokopali na pokopališču v Begunjah pri Cerknici. Tokrat so dr. Anton Velušček, Martina Kocmur, dr. Andrej Mihevc, Uroš Košir, Damjan Debevec in mag. Stane Okoliš pripravili zanimivo razstavo. Tokrat je bila vnovič odprta v Logatcu.

Po uvodnih besedah predsednika KS Andreja Groma je spregovoril vodja Komisije RS za prikrita grobišča dr. Jože Dežman. Vnovič je spomnil, da vsak posameznik lahko po svojih močeh pripomore, da se sadovi dela naših osvoboditeljev v letih revolucije in po njej pokažejo v jasni in zgodovinski resnici. Opozoril je na mnogo spominskih kamnov (tudi na Logaškem), ki so služili zgolj za propagando in pod njimi ni mrtvih. Na drugi strani pa mnogo mrtvih po jamah in poljih, ki nimajo kamna z imenom. Odkritje v Krimski jami je bilo dokaz, da je bilo prav ime te jame še leta po drugi vojni kot svarilo ali grožnja vsem nasprotnikom režima.

Partizanske enote so v bližini brezna Krimska jama nad Borovnico taborile že od jeseni 1941. Junija in julija 1942 pa so na podlagi prijavi partijskih obveščevalcev in terenskih odborov ter odredb raznih partizanskih in partijskih forumov vanjo pometale več nedolžnih ljudi. Po besedah dr. Antona Veluščka, ki je opravljal arheološki nadzor nad izkopavanji, je bila večina pobitih civilistov, verjetno tudi posameznih partizanov, pobjo pa je pozno spomladi 1942 zagrešil partizanski bataljon Ljube Šerčerja. Po besedah Veluščka je šlo predvsem za maščevanje nad prebivalstvom, ki se ni strinjalo s komunistično revolucijo. Kljub skromni oglaševalski promociji se je odprtja razstave udeležilo presenetljivo veliko ljudi. To pa vzbuja upanje, da je v mnogih še volja iskati zgodovinsko resnico.

Besedilo in foto: Jože Leskovec

PROIZVODE PRODATI JE VEČJI IZZIV KOT PRIDELATI

Slovenija sodi med države EU z najvišjim deležem kmetijskih površin na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (OMD). To dejstvo vpliva na manjšo konkurenčnost slovenskega kmetijstva, omejuje izbor možnih proizvodnih usmeritev na kmetijah in povišuje stroške proizvodnje v vseh kmetijskih dejavnostih. Občina Logatec v celoti sodi v območje z omejenimi naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami za kmetijsko pridelavo. Omejitve se izražajo v plitkih tleh, neugodni kamninski sestavi, razmeroma visoki nadmorski višini, večjem naklonu zemljišč (strmine), neenakomerni razporejenosti padavin, slabem vodnem režimu tal in ne nazadnje v razdrobljenosti posesti (razen kmetij v »celkih«).

V letu 2017 je v občini Logatec 389 kmetijskih gospodarstev oddalo zbirno vlogo in ocenjujemo, da se toliko kmetijskih gospodarstev ukvarja s kmetijsko pridelavo. Vsa ta kmetijska gospodarstva obdelujejo 3.185,89 ha kmetijskih zemljišč v uporabi. Tako povprečna kmetija obsega nekaj več kot 8 ha kmetijskih zemljišč (kar je le malo nad slovenskim povprečjem). Zaradi zgoraj omenjenih omejenih dejavnikov prevladujejo absolutni travniki in pašniki. Logična posledica je, da so kmetije usmerjene v živinorejo, predvsem govedorejo.

Število kmetij	Število govedi	GVŽ (glav velike živine)
230	3.991	2.633,7

Število kmetij	Število ovac
9	106

Število kmetij	Število koz
23	106

Krave (skupaj 1731) redi pribl. 190 kmetij.

Priraja prašičev, kuncev, perutnine in druge perjadi je večinoma namenjena samooskrbi na kmetijah. Eno kmetijsko gospodarstvo redi 60 damjakov.

Večina kmetijskih površin je torej namenjena pridelavi krme za živali. Tudi na njivskih površinah (skupaj 161 ha) se večinoma prideluje krma za živali. Največ njivskih površin je namenjeno pridelavi travno-deteljnih mešanic (88,75 ha), silažni koruzi (27,26 ha) in trav (10,51 ha). Krompir je pridelovalo 149 kmetij na skupno 9,5 ha površin. Žita so bila posejana na dobrih 14 ha njivskih površin. Največ je bilo pšenice (9,5 ha), sledi oves, ječmen, pira. Na 3,5 ha so pridelovali deteljo, na 1,71 ha lucerno in na 1,51 ha koruzo za zrnje. Krmni grah je obsegal 0,6 ha. Na dveh kmetijskih gospodarstvih so pridelovali industrijsko konopljo v skupni površini 1,80 ha. Preostale njivske površine so zasedale različne zelenjadnice, večinoma za samooskrbo družin na kmetijah, nekaj zelenjadnic oz. poljščin pa posamezne kmetije tržijo neposredno oz. na tržnici. Iz navedenih podatkov vidimo, da kar nekaj kmetij v občini kljub temu, da imajo večinoma travnate površine, ne redi živali. Te kmetije površine oddajajo v najem živinorejskim kmetijam ali pa same pridelajo krmo in jo prodajo tem kmetijam. Živinorejske kmetije svoje proizvode

Tičnica – jesen na polju

Foto: Brane Pevec

(mleko in meso) tržijo na različne načine. Vedno bolj se (vsaj pri mleku) poslužujejo predelave in/ali neposredne prodaje, vendar večina kmetije še vedno oddaja mleko v mlekarno prek kmetijskih zadrug. Tudi pri mesu je podobna situacija, le da se še več govedi odda oz. proda v zakol neposredno klavnicam ali preko kmetijskih zadrug.

V kmetijski svetovalni službi kmetom nudimo pomoč pri vlaganju zbirnih vlog za neposredna plačila in plačila iz Programa razvoja podeželja in pri pripravi vlog na različne razpise za investicije. Osnovno poslanstvo naše službe je izobraževanje in informiranje kmetov in v ta namen organiziramo ter izvajamo različne vrste izobraževanja in usposabljanja za posamezne tehnologije pridelave in izobraževanja in usposabljanja, ki so obvezna pri posameznih ukrepih kmetijske politike. Izvajamo tudi izobraževanja s področja trženja, saj je v sodobnem času večji izziv proizvode prodati kot pridelati. V kmetijski svetovalni službi kmetom omogočamo različne vrste izobraževanja in usposabljanja za posamezne tehnologije pridelave in organiziramo ter izvajamo izobraževanja in usposabljanja, ki so obvezna pri posameznih ukrepih kmetijske politike. Izvajamo tudi izobraževanja s področja trženja, saj je v sodobnem času večji izziv proizvode prodati kot pridelati.

V svetu velja trend, da je treba na njivskih površinah pridelovati predvsem hrano za ljudi. Pravilno bi bilo, da bi kmetije na njivske površine vključili čim več različnih rastlin in tako popestrili kolobar in s tem nabor pridelkov ter obudili pridelavo nekaterih že pozabljenih poljščin (ajda, proso ...). Vendar se pri takih primerih spet pojavi problem prodaje oz. uporabe, ne nazadnje pa tudi mehanizacije in opreme za pridelavo, spravo in nadaljnjo obdelavo.

Stvari se počasi, a vendarle premikajo. Upamo, da se bo povpraševanje po lokalnih pridelkih in izdelkih še povečevalo in bodo kmetije na tem področju prepoznali in našli svoje priložnosti.

Mojca Vavken, kmetijska svetovalka

SKRAJŠAJMO POT HRANE OD NJIVE DO MIZE - OSTANIMO ZDRAVI

Na Martinovo soboto smo na prostoru lokalne tržnice v Logatcu obeležili dan slovenske hrane. Kot se za dan, ko se mošt spremeni v vino, spodobi, je žlahtna kapljica pričakala obiskovalce na obeh začetkih ali na obeh koncih tržnice – odvisno pač, s katere strani pridemo. Janez Petretič, ki je sicer v Logatcu reden gost, je svoje vino iz Krškega, točneje, z vinorodnega območja Gadova Peč, pripeljal tudi tokrat.

Osrednja pozornost na tržnici pa je vendarle bila namenjena slovenskemu zajtrku, s katerim nam je prijazno postregla Romana Hribar, ki je na stojnici mazala in delila kruh z domačim maslom in medom lokalnih čebelarjev. Tisti, ki nismo ravno sladkosnedi, pa smo si postregli s koščki sira, prav tako lokalnega.

Obisk prireditve, ki se je začela že ob 8.00, je bil odličen, ljudje so pohvalili ponudbo, želeli bi si je celo večkrat na leto ali kar vsako soboto. Lokalni čebelarji so otrokom, ki so imeli na prizorišču svoj kotiček, kjer so lahko ustvarjali, povedali marsikaj zanimivega o čebelah, celoten dogodek pa naj bi ljudi ozaveščal o pomenu kratke prehranjevalne verige oz. čimkrajše poti hrane od njive do mize.

Stojnice so tokrat ponujale pravo zakladnico domače hrane, od mlečnih izdelkov, medu in mesnin do zrelih kakijev, katerih vrednost, kot pravi Špela Marc s kmetije Viljema Marca iz Ajdovščine, Slovenci šele poznavamo.

Foto: Miran Antončič

Na prireditvenem prostoru smo srečali tudi župana Berta Menarda in ga povprašali, kakšno je ob dnevu slovenske hrane njegovo sporočilo občanom. »Če hočete zdravo živeti, uživajte hrano iz okolja, v katerem živite, obenem pa tudi sami skušajte kaj vzgajati, četudi v cvetličnem lončku. Imejte stik z zemljo in občudujte razvoj rastlin od semena do ploda,« je odgovoril župan in opozoril tudi na pomen polnosti hrane, ki zraste blizu nas, v primerjavi s praznostjo tiste, ki do naših miz prepotuje stotine kilometrov.

Blanka Markovič Kocen

Foto: Miran Antončič

Foto: Miran Antončič

NOVO NA VRHNIKI!

TRGOVINA S KUHINJAMI, BELO TEHNIKO IN VGRADNIMI OMARAMI

Popust do **55%**

Kuhinje⁺

Slovenske kuhinje:
SVEA

Nemške kuhinje:
nobilia

Sušnikova 3a, za bivšo mlekarino Vrhnika - nekdanja trgovina IUV
www.kuhinjeplus.si | info@kuhinjeplus.si | GSM: 051/368-210

KAJ GRE V DOMU MARIJE IN MARTE ZJUTRAJ NAJBOLJ V SLAST?

Prav kmalu po zajtrku smo se srečali z gospo Silvo Petkovič, vodjo kuhinje v Domu Marije in Marte. Radovednost je brskala po tistem delu prehrane, ki ji pravimo zajtrk. Ta mora upoštevati posebnosti starejših ljudi pa tudi tistih, ki jih starostne ali zdravstvene razmere nekoliko omejujejo pri prehranjevanju.

Gospa Silva, ki skrbno pripravlja dnevne jedilnike v Domu Marije in Marte že pet let (oskrbovancem ponudijo po štiri obroke na dan!), je zgovorno navajala številne sestavine zajtrkov, ki so dnevno namenjeni večini oskrbovancem, pa tudi tistim s posebnimi zdravstvenimi potrebami.

In kaj je glavno napotilo za pripravo zajtrkov?

»Veste, pozorni smo predvsem na sestavo jedilnikov, ki jih imajo naši oskrbovanci radi, da ne rečem najraje,« je kratko, a prepričljivo menila vodja kuhinje. »Morda ne boste verjeli, pa naj vam povem, da gre oskrbovancem od obilja raznovrstne ponudbe še najbolj v tek namaz marmelade in masla na kruhu ob beli kavi.«

Nato je vodja kuhinje stresla nabor malodane vsega, kar kuhinja namenja zajtrkom. Sem sodijo v domači kuhinji pripravljene jajčni, skutni, tunini ali mesno-zelenjavni namazi, siri ali čokoladni namazi, dalje topljeni sirček, med, ribje in jetrne paštete, razni siri, salame,

kuhan pršut, slanina ... dodatno še kisle kumarice ali paprika ali paradiznik. Kajpak, k zajtrku sodijo tudi napitki, med njimi že omenjena bela kava (Kneip, seveda), mleko, tudi prava kava, čaj, ki pa je tako in tako na voljo ves dan. Napitke pripravijo nesladkane (vsakdo si jih sladka po želji) s pozornostjo do diabetikov, ki sta jim še posebej namenjena diabetični med in diabetična marmelada.

»Posebne pozornosti so deležni naši oskrbovanci, ki imajo težave z zobmi in tisti z motnjami pri požiranju. Zanje pripravljamo za zajtrk mlečni pšenični ali koruzni zdrob, proseno kašo, čokolino, kus-kus, mlečni riž ali kaj podobnega.«

Skratka, sem menil, da kuhinja pripravlja bogato pestre zajtrke ...

»Ja, ampak naši oskrbovanci segajo najraje po tistih jedeh, ki so jih imeli že od prej v navadi. Mnogim pa je pri zajtrku opazno všeč kislina smetana z marmelado. – Ne verjamete? – Je dobro ... Kar poskusite!« me je ob slovesu prijazno prepričevala vodja kuhinje.

Kaj ste pa zajtrkovali v letih svojega otroštva?

Ker poznamo obilje današnjih namazov in vsakovrstnih izbir za zajtrk, nas je radovednost popeljala k trem »priletnim« oskrbo-

vancem, ki smo jih povprašali, kaj so zajtrkovali v letih svojega otroštva. In njihovi jedilniki so bili komajda presenetljivi, se pravi, komaj kaj prida ločljivi.

Marija Mejak (rojena 1931.) iz kmetijsko-obrtniške družine s Hrašč pri Postojni

»Živelimi zelo skromno, še posebej med vojno. Dan se je običajno začel s polento ali s krompirjem. K temu je sodilo še mleko ali bela (ječmenova) kava, na silno redke čase tudi kakav.«

Karol Šinkovec (rojen 1928.) iz kočarske družine (oče gozdni delavec, mati gospodinja) z Medvedjega Brda

»Kakor je bila črna kuhinja, tako je bila tudi »črna« (ječmenova) kava ob skledi koruznega ali ječmenovega močnika, včasih tudi mešano zakuhanega. Močnik so kdaj pa kdaj »zabelili« s kislim mlekom (iz posnetega mleka!); tu pa tam so močnik nadomestili žganci ali zabeljen krompir. Košček kruha je bil zraven ali pa tudi ne. – Ja, borno je bilo, da ne rečem revno – tisto naše otroštvo.«

Alenka Bajželj (rojena leto pred Kučanom!)

iz intelektualne družine (oče sodnik), ki je šla skozi vojno in povojno gorje od Novega mesta prek Ljubljane do Stare Vrhlike

»Ne vojni in ne povojni čas ni poznal milosti. Skromno smo se prebijali ob mleku, močniku in na tenko odrezanem kruhu.«

Enaka vprašanja smo namenili tudi štirim oskrbovancem iz Doma starejših v Logatcu, Grapovčnik; tudi v tem domu so si bili zajtrki v mnogočem blizki.

Anica Bogovič (rojena 1924.) iz dolenske kmetijske družine je kasneje živela v Ljubljani.

»Za mojega otroštva smo živeli jako skromno, in taki so bili tudi naši zajtrki. Redni so bili koruzni žganci z ječmenovo kavo ali pa kruh z domačim mlekom. Le ob praznikih je bil kak mesen priboljšek: svinjina ali kaj piščančjega, kar je dajala kmetija.«

Vera Kukec (rojena 1932.) iz oficirske družine, živeče v Beogradu, kasneje preseljene v Lovrenc na Dravskem polju.

»Naša mama je skrbela, da je bil zajtrk pripravljen z namazom, največkrat z maslom na kruhu, tudi belem; zraven smo imeli kak mlečni napitek. Pač, naš zajtrk je bil odraz primerno dobre družinske življenjske ravni.«

Marija Kogovšek (rojena 1940.) iz Strug na Dolenjskem s skromne kmetije.

»Pri nas je bil zajtrk skoraj vsak dan po istem kopitu: kisló zelje z ocvirki. Za spremembo smo imeli koruzne žgance, s katerih smo na hitro pripravili ocvirke, nakar je mama prilila mleko, ki je poleg ječmenove kave spremljal naš vsakdanji zajtrk.«

Janez/Ivan Novak (rojen 1945.) z Medvedjega Brda, živeli so od majhne kmetije in gozdarstva.

»Veste, zajtrk se je pri nas ravnal po vremenu. Ob deževnem dnevu smo se morali zadovoljiti z ječmenovo kavo in kruhom iz ječmena, ovsá in rži. Če je kazalo na lepo, smo zajtrkovali jajca. Kadar se je ponujala senošet s košnjo, pa so bili na mizi zabeljeni žganci ali krompir – s smetano in z ječmenovo kavo. Pri težji košnji pa smo imeli šato, oče z vinom, otroci z mlekom, ki je sicer pogostoma spremljalo »fruštak.«

Marcel Štefančič

V LOGATCU KUPUJEMO LOKALNO

Na tržnici Logatec je prvo oktobrsko soboto potekala osrednja jesenska prireditel Dobimo se na tržnici, namenjena ponudbi izdelkov in pridelkov lokalnih pridelovalcev in ustvarjalcev, degustaciji lokalnih izdelkov in prikazu izdelave ter z otroškimi delavnicami.

Prireditel je, tudi zahvaljujoč lepemu jesenskem vremenu in za večino prostemu dnevu, že v jutranjih urah, ko so se iznad Logatca šele dvigale meglice, pritegnila številne obiskovalce. Tržnica je namreč poleg vsega drugega tudi in predvsem priložnost za srečanje s prijatelji, sokrajani ... Marsikaj uporabnega, predvsem pa slastnega in zdravega pa je bilo moč tudi kupiti. Marsikatera stojnica se je namreč šibila od lokalnih dobrot – od sezonske zelenjave do mlečnih in mesnih izdelkov, nekaj pa je bilo tudi vse bolj privlačne ponudbe »iz druge roke«.

Ena takih stojnic, pri kateri sem se najprej ustavila, je bila izmenjevalnica Dajadaja. Darja Velikanje je pojasnila, da njena komisijska trgovina deluje po načelu: »Prinesite, česar ne potrebujete, a je še uporabno, čisto in nimate komu podariti. V zameno vzemite kaj drugega, enakovrednega. Po Darjinih besedah smo pri nas do komisijskih trgovin še zadržani, a postopoma prebijamo led. »Ko se s komisijsko trgovino srečamo, tak način potrošništva, pri katerem tudi veliko prihranimo, preprosto vzljubimo.« Tatjana Bolčina Kacin iz Spodnje Idrije, je bila to soboto na logaški tržnici prvič. Predstavila je svoje pletenine, ki jih bomo kmalu potrebovali. »Povabilo na Lokalno tržnico sem z veseljem sprejela, saj si želim v času Miklavža sodelovati na šolskem sejmu v Logatcu,« pravi sogovornica, ki plete sama, za dušo. Kot ugotavlja, ljudje vse bolj posegajo po domačih pleteninah, čeprav so nekoliko dražje. Žan Šporar se je predstavil s čudovitimi izdelki iz drv. Začel je po žledolomu, pravi, ko se je pojavilo veliko neuporabljenega lesa. Odprl je dopolnilno dejavnost. Večinoma gre za uporabne izdelke – skledé, pladnje, milnike, svečnike, vaze ... S prodajo je, kot pravi, zadovoljen. Iz trgovine Depo z Vrhlike nas je obiskala Breda Babnik Kovač. »Stvari, ki pridejo k nam, očistimo, uredimo, popravimo, tudi predelamo ... Ljudi vedno bolj zanima ta prodaja, saj se večá tudi okoljska odgovornost. Prodaja ni vezana na letni čas.« Trgovina Depo na Vrhlike posluje vsak delovni dan razen ponedeljka. »Največ predmetov ljudje prinesejo ob sobotah in moramo imeti en dan za sortiranje, urejanje, čiščenje, popraviljanje ... » pojasnjuje sogovornica. Pridelujmo lokalno – jejmo lokalno je načelo, ki je to soboto v Logatcu zaživeló v polnem smislu.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

SPOMIN NA RAJ

Ob trojnem jubileju glasbenega umetnika Marjana Grdadolnika, ki prisega na glasbo – najučinkovitejšo umetnost

V prostorni športni dvorani, ne najbolj primerni za finost poslušanja velikih glasbenih dogodkov, je 8. vinotoka zmanjkalo ne le sedežev in stopniščnih tribun, pošli so tudi koncertni listi, ki so napovedovali vsebino koncerta, posvečenega trojni okrogli obletnici: življenjski 50-letnici in dvojni 30-letnici: dela z Adoramusom in prepoznavanja, posredovanja in ustvarjanja najučinkovitejše umetnosti Marjana Grdadolnika, glasbenega učitelja, dirigenta in skladatelja, skratka, človeka široke intimne posvečenosti glasbi in ljubiteljem glasbe doma in po svetu.

Velja pa reči, da se je vse začelo že na predvečer, ko je na slovenski televiziji izzvenela »podoknica« Simfoničnega orkestra Cantabile z Galom Gjurinom in drugimi gosti, kajpak ob dirigiranju jubilanta. Kot naznanilo pomenljivega glasbenega dogodka, ki ...

... ki ga je naslednjega večera načela Marjanova Fanfara št. 2 in naznanila jubilarntov

avtorski koncertni spored, izjema je veljala le Beethovnovemu Allegretu in Allegru con brio iz Simfonije št. 7 v A-duru, op. 92, s katero je Marjan pred šestimi leti z odliko diplomiral iz dirigiranja na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri prof. Milivoju Šurbeku.

Nam je pa prijazno zgovorna Mateja Rosa v povezovalni besedi koncertnega večera zaupala, da je iz otroškega navdušenja nad športom Marjana na glasbeno pot pospremila – celo skrivoma – mama Marija. Tako je njegovo temeljno orodje postal klarinet, ki se ga je lotil v logaški glasbeni šoli, študij nadaljeval na srednji glasbeni šoli ter ga dvakrat sklenil na Akademiji za glasbo v Ljubljani: prvič z odlično diplomom iz klarineta, za kar je prejel študentsko Prešernovo nagrado, kasneje pa še z diplomom iz dirigiranja. Poleg simfoničnega orkestra Cantabile vodi z velikimi domačimi in mednarodnimi priznanji pevski zbor Adoramus, tudi zbor Objem; spodbudno nadzira delo otroškega in mladinskega podmladka Adoramusa. Bogoslužje pa prav rad spremlja kot organist. Ne gre spregledati, da je dolgo desetletje vodil tudi logaški pihalni orkester, ki ga je popeljal

med najelitnejše evropske orkestre. V logaški glasbeni šoli pa vzgaja generacije klarinetistov, med temi tudi glasbenike odmevnega slovesa. Več svojih glasbenih stvaritev, slišali smo jih tudi na jubilejnem koncertu, je posvetil kot izziv prav svojim posebej uspešnim in nadarjenim klarinetistom.

Foto: Valter Leban

Foto: Valter Leban

Kako bi na kratko preleteli svojo glasbeno umetniško pot?

Potem ko sem si nabiral glasbenega znanja iz klarineta na logaški glasbeni šoli, glasbeno šolanje bogatil na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani, ga tu dopolnjeval na glasbeni akademiji, najprej do profesorja klarineta; kasneje sem diplomiral še iz dirigiranja.

In kako ste ubirali umetniško pot?

Začel sem s poučevanjem klarineta, najprej na glasbeni šoli v Cerknici, kasneje na domači šoli. Nova izkušnja se mi je ponudila z ustanovitvijo in vodenjem Adoramusa in obenem še z vodenjem pihalnega orkestra. Sčasoma sem se lotil tudi kompozicije. Pred petimi leti sem stavil svoje moči in znanje v Simfonični orkester Cantabile.

Ni ravno mačji kašelj zasnovati in nato voditi veliki simfonični orkester, kakršen je Cantabile, ki se je v komaj nekaj letih proslavil doma in po svetu ... Kako in kdaj je sploh dozorel čas za veliki simfonični orkester?

Tu moram spomniti, da sem še kot dirigent Pihalnega orkestra Logatec vodil simfonični orkester glasbene šole. Dosežki šolskega orkestra so naravnost klicali po učvrščenju instrumentalne zasedbe z glasbeniki, pa ne le s šolskimi, pač pa tudi z oblikovanimi glasbeniki, ki imajo profesionalni odnos do glasbene umetnosti in si želijo igranja ravno v našem orkestru. Delo z našim orkestrom ni pritegovalo le instrumentalistov, pač pa tudi uveljavljene vokalne in instrumentalne soliste; prek 50 se jih je že zvrstilo. Poleg mladostne silovitosti zvoka in prožnega simfoničnega žara je k prestižu orkestra močno pripomogla

turneja z Galom Gjurinom z mnogimi prepričljivimi izkušnjami. In ponudbe vseh vrst za gostovanja na domači ali tuji sceni niso redkost.

Da si poslušalstvo želi Vas in Orkester Cantabile, so izpričevali tudi vsi koncerti na Logaškem, da o občutkih prav na jubilejnim koncertu niti ne govoriva, kajne?

Ja, prav zares. Tolikšnega obiska in navdušenja, ki si ga človek sicer želi, pa si je komaj moč predstavljati. Vedno bolj sem zato prepričan, da si ljudje želijo iskrene lepote, ki jo na poseben način daje prav glasba. In res je: v glasbi je najbolj čudovita moč – od one najelementarnejše do najbolj vrhunskih stvaritev. Vse to kaže orkestru Cantabile obetavno pot naprej; pot je lepa, a hudo naporna ...

Do kod pelje ta pot?

Do človeškega srca, do njegove duše – kjer se kot spomin na raj osmišlja presežnost glasbe in slehernega človekovega plemenitega dejanja. Pot pa gre v daljo proti neskončnosti.

Da bi vaša prizadevanja zorela in nas bogatila še dolgo, dolgo ... vam želi tudi uredništvo Logaških novic. In solisti-klarinetisti so bili na jubilejnim koncertu prav nekdanji Marjanovi učenci. Tako sta v Rok duetu nastopila klarinetista Rok Škrlj in soimenjak Sekirnik, Luka Vovk je z orkestrom interpretiral Lovrenca in klarinet, Martina Strasser se je spopadla s skladbo Filip in klarinet, Marjanov prvi učenec Vid Pupis pa je s svojim mojstrstvom naravnost očaral poslušalstvo z Ajdo in klarinetom. Cantabile pa je poslušalce še posebej prevzel z dvoje glasbenih poslastic: Rebeka Hren Dragolič je s svojim dra-

matičnim sopranom vznemirljivo odpela Ave Mario, skladbo Magnificat, ki je opozorila nase tudi tuje soliste, je vrhunsko izpela operna sopranistka Mojca Bitenc s flavtistko Nino Reščič in harfistko Eriko Frantar. Mladinski zbor, Adoramusov podmladek (vodi ga Ema Verdinek) je z orkestrom odpel skladbi Pridi, moj Gospod in Hvala ti, Gospod – s solistko-altistko Estero Stojko v obeh skladbah. Za sklepni del koncerta je Cantabile povabil medse Adoramus, združen z zborom udeležencev pevskega tedna v Soči – odpeli so a capella pa tudi z orkestrom, kajpak, Marjanove skladbe: Božji sem otrok postal s solistko Ano Skvarča, nato Gospod, ti si moj delež ter mogočno izmuzicirano Laudate Dominum. Namesto dodatka je dirigent Grdadolnik pritegnil poslušalce, da so s koncertanti aklamativno odpeli na la-la-la ... 2. Valček iz suite za orkester Dmitrija Šostakoviča.

Po številnih čestitkah trojnemu jubilantu (Cantabile, Adoramus, prijatelj iz Soče, župan Berto Menard, župnik Janez Kompare ...) pa je poslušalstvo in nastopajoče presenetil Gal Gjurin s prijatelji iz ansambla Čedahuči; Marjanov jubilej so obdarili z ad hoc skomponirano skladbo Tišina (namreč, glasba se rojeva iz tišine), ki jo je aranžiral Danijel Bogataj. Marjan Grdadolnik je ob slovesu s čustvenimi poudarki izrazil hvaležnost svoji ženi, staršem, prijateljem, zvestim poslušalcem, koncertnemu mojstru Mateju Avšiču, a še posebej Bogu za podeljene darove, ki jih lahko posveča ljudem in Stvarniku v slavo. Po peneci se zdravici smo s kamenčkom sreče silno glasbeno obogatili krenili proti novemu dnevu.

Marcel Štefancič

NATAŠA KOGOJ: NIKOLI VEČ NE BOM ČAKALA

» Živeti svoje sanje, stopiti iz svoje cone udobja pomeni rast, blagostanje, živeti sebe,« pravi Nataša Kogoj, avtorica knjige *Vožnja v svobodo, 21 korakov, kako premagati strahove na poti k uresničitvi svojih sanj*. Po predstavitvi knjige v Logatcu sem jo prosila za kratek pogovor.

Nataša, o sebi praviš, da si večna raziskovalka življenja. Kaj v njem raziskuješ?

Predvsem sebe. Sebe v smislu, kaj so tiste moje ovire, ki mi v življenju preprečujejo, da ne morem dosegati več.

... in bojevnica na poti osebne rasti. Kako pa je bila ta tvoja pot tlakovana?

Tako kot vsak izmed nas, imam tudi sama svojo zgodbo. Zgodbo, ki se ti kot nekakšen tatoo vtisne v vsako celico telesa. In iz tega je treba pač nekaj narediti. Zato ker sem pač videla, da me je to spremljalo vse življenje. To so moji tlakovci. Ko pa gremo skozi proces rahljanja ali izkopavanja teh tlakovcev, pa moramo biti bojevniki in bojevnice z veliko vztrajnosti in veliko poguma.

Kako razumeš svoje poslanstvo?

Ko dajem ljudem vsa svoja znanja, izkušnje, vedenje, drugim, ko vem, kaj meni pomaga v življenju, da lažje dihamo. To res želim tudi za druge ljudi, od nekdanj.

Tvoja prva knjiga *Vožnja v svobodo* je zasnovana kot učbenik oz. priročnik. Komu je namenjena?

Namenjena je prav vsakemu. Sprva sem mislila, da bo samo za ženske, zdaj pa sem fascinirana, kako navdušeni so moški. Namenjena je vsakomur, ki se odloča za samostojno pot, ki hoče nekaj več od življenja, ki hoče slediti seboi, svojim sanjam. Seveda se na tej poti srečujemo z različnimi izzivi in mislim, da je to priročnik, ki je plod mojih več kot 20-letnih izobraževanj na različnih področjih.

Kaj ti pomeni motor, tvoja Hondica, ti je pomagal uresničiti sanje?

To je bilo na začetku bolj uresničitev otroških sanj. Do 45. leta nisem sedela niti na skuterju. Šele potem sem spredvidela, koliko več mi daje. Koliko lekcij, spoznanj dobivam medtem, ko se vozim z motorjem. Kako se učim fokusa, sprejemanja, opazovanja, biti sama s sabo, ker na motorju ni drugega. Povsem drugače kot v avtu.

Foto: osebni arhiv N. K.

Na kaj si v življenju najbolj ponosna in česa nikoli več ne bi storila?

Seveda na sina, ker sem vedno znova hvaležna, v kakšno osebnost je zrasel. Drugo je moja knjiga, ki je povzetek mojega življenja, na nek način prav tako moj otrok. Šla sem skozi dolge porodne muke, da je nastalo to, kar je. Tudi poporodno depresijo sem imela, hudo, to je bilo, kot drugo najtežje obdobje v mojem življenju. Ker se je bilo treba soočiti z izpostavljenostjo.

Nikoli več pa ne smem čakati. Čakati, da se bodo stvari zgodile. In upati si. Včasih si nisem upala potrkati na kakšna vrata, koga poklicati. Več kot ne, ne morem dobiti. To mi je zdaj najpomembnejše sporočilo.

Blanka Markovič Kocen

POPRAVEK

V oktobrski številki Logaških novic je na strani 20 prišlo do neljube pomote pri podpisih k fotografijam. Napis »Del stene v 1. nadstropju (foto Gvido Komar)« spada pod večjo fotografijo pod naslovom, napis »Nekdanja Pravljična soba« v pritličju (arhiv Borisa Zaplatila) pa bi moral biti pod manjšo sliko v spodnjem desnem kotu. Avtorju se opravičujemo.

Uredništvo

30 LET PEVSKIH SPOMINOV – KNJIGA O MAJHNEM, A USTVARJALNEM ZBORU

Vsoboto, 21. vinotoka, so v prostorih Društva upokojenec Logatec predstavili knjigo **30 let pevskih spominov Pevskega društva invalidov in upokojenec Logatec.**

Najprej so nastopile pevke, že dvajsetič letos, v 30-letih so nastopale prek 400-krat v 46 krajih naše domovine. Tokratni nastop so obogatili še Peter Črnilogar s harmoniko, kitarist in pevec Kostja Šmuc ter zborovodja Matija Logar, ki je v roke vzel violino. S piscem besedil Vinkom Aleksandrom ter urednikom in lektorjem publikacije Marcelom Štefančičem se je pogovarjal Janez Gostiša. Vinko je govoril o pripravah na knjigo, o tem, koliko dokumentov je treba zbrati in pregledati in teh je veliko »premetala« Zvonka Urbas, blagajničarka in tajnica zбора. Marcel je spregovoril o spremembah imena. Pevsko društvo invalidov Logatec so namreč ustanovili 10. novembra 1987 z naslovom Zapojmo skupaj. Sedaj nastopajo pod imenom Pevsko društvo invalidov in upokojenec Logatec. Sicer pa, kot je dejal Vinko, knjiga je zapisana kronološko, zapisi v njej so prava spominška knjiga, namenjena tudi bodočim rodovom. Zbor je za svoje uspehe vsa ta leta prejemal občinska in republiška priznanja. Pred podelitvijo priznanj vsem, ki so kakorkoli pomagali k zboru, so zboru izrekli čestitke župan Berto Menard, predsednik Društva invalidov Rudi Korenč, predsednik Društva upokojenec Vladislav Puc ter predsednica Združenja borcev za vrednote NOB Logatec Vesna Jerina. Nato je sledil drugi del pevskega nastopa. Pevke so pričele in končale z Avsenikovimi pesmi, najbolj pa so navdušile z Žabami in z ljud-

sko Po zelenem travniku. Vmes je svoje pesmi prebrala Francka Čuk, ki običajno tudi povezuje nastope pevkv, tokrat pa je prireditelj vodila Olga Mihevc. Ob koncu tega prispevka pa misel iz knjige: »Pevke so si ob vsakem starem letu zaželele, naj jim zdravje in dobra volja služi, dokler jih pesem družijo.« Željam se pridružuje uredništvo Logaških novic in hkrati čestita pevkam ob jubileju! Že od vsega začetka v zboru pojejo Kristina Likar, Štefka Menard, Anica Gantar in Antonija Rudolf; kasneje pa so se pridružile Jerneja Požar, Frančiška Kosmač, Terezija Dolničar, Štefka Lenarčič, Zdenka Kavčič, Angela Rosec, Anica Martinčič, Zvonka Urbas in Jana Petkovšek. Zborovodja: Matija Logar.

Brane Pevec

V KNJIŽNICI LOGATEC MAKETE LOKOMOTIV IN ZBIRKA ZNAMK ZVONETA IVANČIČA

Odprtje proge Ljubljana-Trst kot zadnjega dela Južne železnice (Dunaj-Trst) za potniški promet je bila 28. julija 1857 (slavnostno odprtje je bilo dan prej), medtem ko je splošni tovorni promet začel v celoti potekati šele 15. oktobra istega leta. Ker je bil ta dogodek pomemben tudi za razvoj Logateca, je njegovi 160-letnici v čast Logatečan Zvone Ivančič za razstavo v Knjižnici Logatec prispeval svoje makete parnih lokomotiv in osebne znamke, na katerih so fotografije njegovih maket. Razstavo je postavila knjižničarka Maja Gregorič.

Na ogled so tri makete parnih lokomotiv. JŽ 162: da bi prihranili vleko dodatnega vagona, so lokomotivam vrste SB 4 II dodgradili lesen oddelek (»kufer«) za vlakovodjo (administrativno-tehnični uslužbenec, op. p.), ki je skrbel tudi za pošto in prtljago. JŽ 124 je kot tovorna lokomotiva vozila po takratni južni železnici (kasneje tudi na vrhniški lokalni progi) in je najstarejša ohranjena lokomotiva pri nas. JŽ 17-086 je izdelana leta 1917 v Budimpešti. Za potrebe primestnega prometa so Ma-

džari izdelali lokomotive vrste MAV 342. K nam so prišle s Hrvaške in iz Vojvodine ter vozile po Dolenjskem, Gorenjskem in na bohinjski progi. Zaradi pomanjkanja bakra so izdelali tudi nekaj lokomotiv z Brotanovim kotlom, kakršna je JŽ 17-086, ohranjena (z nekaj pomanjkljivostmi) na železniški postaji v Logatecu.

Na razstavi so tudi Ivančičeve makete slovenskih parnih lokomotiv (pomeni, da so vozile po slovenskih železnicah, op. p.) na osebnih znamkah z njegovimi opisi. JŽ

162, JŽ 17 in JŽ 17-086 so opisane že zgoraj. K3, K3-1: Prva slovenska ozkotirna lokomotiva K3 (Konjic 3) je vozila na progi Poljčane –Konjice, odslužila pa v jeseniški železarni kot premikalka. Ohranjena je v Železniškem muzeju Slovenskih železnic v Ljubljani. Lesen model je izdelan v celoti iz lesa tirne širine 45 mm z vsemi gibljivimi deli, vrtna lokomotiva pa je na »živo« paro tirne širine 184 mm. Znamki le-te sta v nominali B in C. JŽ 06: Lokomotive vrste JDŽ 06 so prispele v Slovenijo kot del vojne odškodnine za škodo v 1. svetovni vojni.

Prilagojene so bile našim vrstam premoga, namenjene pa vleki potniških in tovornih vlakov. Za strojevodje je bila posebna čast, če so jih smeli upravljati. Maketa je v celoti iz lesa z vsemi gibljivimi deli v merilu 1:22,5. Na razstavi je še maketa tipske kretniške bločne postavljalnice - Stellwerken (»štelverk«) in maketa železničarske signalne ročne svetilke. Razstava bo na ogled do konca leta.

Gvido Komar

OSNOVNA ŠOLA GORNJI LOGATEC SKOZI ČAS

(7. DEL)

Učiteljica Mima Japelj je prišla na šolo Gornji Logatec leta 1973. Takratni ravnatelj je bil Viktor Šen. Šola je bila osemletna, pouk pa dvoizmenski. Vseh zaposlenih je bilo približno 15, kakšno leto več, kakšno pa manj. Vseh učencev je bilo 150, razredov pa osem. V njenem razredu je bilo 39 učencev, v drugih pa manj.

Večina učiteljev je izhajala iz Domačega okolja. Predstavljali so nekakšno avtoriteto, a hkrati so vzpostavljali prisrčen odnos do učencev. Izven šole so se vsi učitelji vsestransko udejstvovali raznih proslav, praznovanj, dogodkov ... Za malico so imeli kruh z različnimi namazi in čaj. Socialne razlike so obstajale, vendar so bile manjše in manj očitne. Podaljšanega bivanja ni bilo. Učenci so po koncu pouka odšli domov. Učiteljice so si razne potrebščine in knjige, ki so jih potrebovale pri svojem delu, kupile ali pa so si izposodile od starejših učiteljic. Kakšnih posebnih ugodnosti niso imeli. Obšolske dejavnosti oz. krožki so bili slabo razviti in slabo obiskani. V spominu so ji ostale številne proslave ob državnih praznikih, najbolj pa se spominja samoupravnega dneva. Šola je v tistem času imela veliko več vozačev kot dandanes. Osnovna šola v Gornjem Logatcu je imela podružnice v Hotedršici, na Medvedjem Brdu in v Rovtarskih Žibršah. V skupno 15 oddelkih je bilo 338 učencev. Ob polletju je bilo 82% uspešnih, 15% negativnih, 3% so bili neocenjeni zaradi bolezni itd. Ravnatelj obeh šol, Pavle Smrtnik v Dolnjem in Viktor Šen v Gornjem

Gradnja nove šole. Vir: Šolska kronika

Logatcu, sta ugotavljala, da je bilo za navedeno neuspešnost več vzrokov. Med njimi je bila epidemija zlatenice, zaradi slabega vremena pa pogosto k pouku niso prihajali vozači. V Dolnjem Logatcu je bilo v razredih preveč otrok, pozimi pa mrzlo zaradi dotrajanih peči. (Logaške novice, 1972)

Marca 1973 je v Logatcu prvič vrata odprla mala šola za predšolske otroke. Obiskovalo jo je 90 bodočih šolarjev. Njen program je trajal 82 ur. Namen male šole je bil bodoče prvošolčke pripraviti na delo in red v šoli. (Logaške novice, 26. 4. 1973)

Nova šola v Gornjem Logatcu je bila dokončana v začetku leta 1974. Vse zbrane je pozdravil Marcel Štefančič, potem pa je član upravnega odbora za gradnjo šolskih in zdravstvenih objektov Pavel Jerina predal zgradbo ravnatelju Viktorju Šenu. O nastajanju šole in težavah je govoril predsednik občine Haložan. Upravni odbor se je Pavlu Jerini za njegovo delo zahvalil s skromnim darilom. (Logaške novice, 1974)

Kako pa so na svoje delo gledali učitelji? »Lep je ta naš pedagoški poklic,« je v Mladostnih žarkih, glasilu osnovne šole v Gornjem Logatcu, leta 1976 zapisala Vida Matičič, »zahteva pa veliko truda in naporov. Rada imam svoj poklic. Sita pa sem že tega stavka, ki se drži prosvete: »Ni denarja!« (Logaške novice, 1976)

Mag. Zarja Trček

Vsakodnevno poučevanje. Vir: Šolska kronika

DARINKA LAPAJNE: »MENI JE VŠEČ, KAR POČNEM.«

... in to dela tako, da je vseč ne samo njej, ampak tudi drugim. Začelo se je s kroglo iz gline, potem so prišli na vrsto krožniki, sklede, okvirji za slike, nakit ... in pred štirimi leti srečanje z Društvom likovnikov Logatec. Kmalu so njena dela dobila prostor v Stekleni galeriji. Pred dvema letoma pa je sledilo logično nadaljevanje: vstop v Društvo keramikov Slovenije. Tam je našla nove spodbude, nove možnosti in izzive, spoznala je nove tehnično-tehnološke rešitve. Tako so postali njeni izdelki še bolj izpopolnjeni, še bolj drugačni. Z njimi navdušuje strokovnjake in likovne kritike tako doma kot v tujini.

Na prvi jesenski dan je s samostojno likovno razstavo z naslovom »Morales«,

prijetno presenetila tudi obiskovalce Steklene galerije v Večnamenski dvorani Logatec. Pred ogledom razstave pa je, kot je običajno, navzoče pozdravil predsednik Društva likovnikov Logatec Janez Ovsec. O tem, kaj vse predstavljajo piramide, kocke in krogi, pa razne variacije in dodatki, s katerimi Darinka ni skoparila, o artefaktih, ki mejijo že na mejo mogočega, o tem, koliko truda in znanja je potrebno, da nastanejo take umetnine, je tudi tokrat spregovorila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn.

Učenec 7. razreda Glasbene šole Logatec Ian Miklavčič pa je obiskovalce ponese v romantično razpoloženje s svojo kitaro.

Besedilo in foto: Brane Pevec

LOGAŠKI POSLOVNI FORUM – VNOVIČ KLIC PO ODPRAVI BIROKRATSKIH OVIR

Občina Logatec se s 450 gospodarskimi družbami in 650 samostojnimi podjetniki po številu poslovnih subjektov uvršča med 30 največjih slovenskih občin. Izrazita geostrateška lega, glavne prometne povezave, dobro razvita osrednjeslovenska regija ter dve prepoznavni industrijsko-obrtni coni skupaj pripomorejo k realizaciji 378 milijonov evrov prihodkov malega gospodarstva (111 milijonov evrov na tujih trgih) in zaposlujejo 2.500 ljudi. To občino uvršča v zgornjo petino gospodarsko najmočnejših občin. Panožno so najmočnejši sektorji trgovine, predelovalne dejavnosti (les, kovina, plastika, embalaža), gradbeništva in prometa. Po rasti neto podjetnikovega dohodka je Logatec v letu 2016 med 25 občinami Osrednjeslovenske regije pristal na 3. mestu.

V okviru tedna obrti in podjetništva, ki ga je Obrtno-podjetniška zbornica Logatec letos pripravila že drugič, je 19. septembra 2017 na tako imenovani Ulici obrti in podjetništva potekal Logaški podjetniški forum, katerega udeleženci – dobri poznavalci gospodarskih razmer – so skušali odgovoriti na nekatera ključna vprašanja, ki zadevajo slovenske, predvsem pa logaške obrtnike in podjetnike ter poslovno okolje, v katerem delajo.

Kaj Logatec nudi podjetnikom in obrtnikom? S tem vprašanjem, naslovljenim na logaškega župana Berta Menarda, je voditelj razprave Danijel Lamperger, direktor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, odprl Logaški poslovni forum. Po Menardovih besedah je Logatec skušal slediti najrazvitejšim občinam, kot sta npr. Domžale in Trzin, in ju tudi dohitel. »Imamo odlično geostrateško lego, železnico, avtocesto, regionalno cesto in dve obrtni coni, zato zemljišč ne nudimo pod ceno,« je poudaril Menard. »Imamo urejen kraj, visoko izobražen kader in vseskozi dosegamo nova delovna mesta z visoko dodano vrednostjo.«

Sonja Anadolli, predsednica uprave Deželne banke Slovenije, sicer Logatčanka, je izpostavila tradicionalno povezanost DBS s kmeti: »Naša kmetijska gospodarstva so že mala podjetja,« je dejala. Po njenih besedah je tretjina kreditov DBS kmečkih, drugo pa so krediti malim podjetjem in prebivalstvu.

Z leve: Branko Meh, predsednik OPZS, Berto Menard, župan Občine Logatec, in Sonja Anadolli, predsednica uprave DBS

Foto: Robert Lukan

Razlik med komitenti ne delajo. Obnašajo se odgovorno, bilance podjetij pregledajo in prepoznajo perspektivna podjetja.

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, je na voditeljevo vprašanje, koliko front ima zbornica še odprtih, uvodoma pojasnil, da imajo obrtniki in podjetniki trenutno 121 zahtev za izboljšanje poslovnega okolja.

Med njimi je izpostavil odpravo nepotrebnih birokratskih ovir, problem z regresnimi zahtevki in vaještvo, ki bi po njegovih besedah moralo imeti poseben pečat. Mlade vabi, da se odločijo za obrtniške poklice, marsikateri med njimi so iskani in perspektivni.

Generalni sekretar Slovenske gospodarske zveze iz Celovca mag. Andrej Hren vidi številne priložnosti za sodelovanje slovenskih podjetij z avstrijskimi. So pa tu soočeni s slabo prometno infrastrukturo in povezanostjo avstrijske in slovenske Koroške, kjer čakajo na tretjo razvojno os, na njihovi strani pa gradijo 130 km dolgo železniško povezavo med Celovcem in Gradcem, ki bo dopolnila baltsko-jadranski koridor vse do Slovenije in Italije.

Andrej Šik, direktor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja iz Trsta, ki je Italijo poimenoval »domovino birokratskih ovir«, pa je poudaril, da so vzpostavili sistem, v katerem lahko podjetjem pomagajo tako z informacijami kot tudi s storitvami. Veliko je priložnosti za investicije in gospo-

darsko sodelovanje, ki jih ponuja Trst v starem pristanišču in prostocarinski coni. Slednja je letošnja novost in velikega pomena za gospodarski razvoj, saj bodo podjetja tu lahko proizvajala izdelke za izvoz na tretje trge.

O digitalizaciji je spregovoril Goran Novkovič, izvršni direktor Gospodarske zbornice Slovenije, ki ugotavlja, da Slovenija na tem področju nekoliko zaostaja za Evropo, in brez nje ne bomo konkurenčni, ter dejal: »Država naj ustanovi agencijo, ki bo skrbelo za pripravo prijav na evropske razpise.«

Potem ko je Damjan Barut, namestnik poveljnika Civilne zaščite Logatec, ob nedavnih dogodkih v bližnjem Kemisu razmišljal o tem, kako občanom in državljanom zagotoviti okoljsko varnost, je Bogdan Oblak, predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec, predstavil Paket Skupaj in izpostavil pomen sodelovanja med območnimi in matično zbornico.

Med načrti, ki jih ima logaška zbornica, pa je med drugim navajal poglobitev podjetniških ugodnosti Paketa Skupaj, zastopanje in podpora članom, ohranjanje obstoječega in pridobivanje novega članstva ter izobraževanje le-tega. So pomembni predstavniki mikro, majhnih in srednjih podjetij, ki jih je tako v Sloveniji kot Evropi več kot 95 %, zato se zbornice med drugim borijo za odpravo anomalij, ki ovirajo razvoj malega gospodarstva.

Blanka Markovič Kocen, Dejan Šraml

REGISTER DEJANSKIH LASTNIKOV PODJETIJ, DRUŠTEV ...

Začele bodo veljati nove obveznosti za poslovne subjekte. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1) namreč določa, da morajo poslovni subjekti vpisati dejanskega lastnika v Register dejanskih lastnikov (RDL) do 19. 1. 2018. Dejanskega lastnika morajo v skladu s 35., 36. in 37. členom ZPPDFT-1 vpisati gospodarske družbe, zadruga, ustanove, društva, zavodi, politične stranke, sindikati, verske skupnosti in tuji skladi, tuje ustanove ter podobni pravni subjekti tujega prava, ki imajo davčne obveznosti v Republiki Sloveniji. Vpis dejanskih lastnikov bo mogoč od 19. 11. 2017 dalje prek aplikacije za vnos podatkov v register (eRDL) na spletni strani Ajpesa.

POZOR – PODJETNIŠKE PREVARE

Ponovno opažamo vabila podjetnikom za vpis v različne registre in poslovne imenike, saj v podpis sprejemajo že izpolnjene obrazce. V večini primerov gre za tuje registre, kot so European City Guide, European Business Number ter EU Business Register. Podjetnike opozarjamo, naj pred vsakim podpisom preverijo, kaj podpisujejo in kaj to zanje pomeni. V navedenih primerih gre za prevaro in so podjetniki z vpisom nato dolžni plačevati letno premijo v višini pribl. 800 evrov.

FURS POOSTRENO NA VULKANIZERJE

Finančna uprava RS v novembru poostreno nadzoruje vulkanizerje. Tovrstne nadzore je FURS izvajala že v preteklih letih, saj gre za sezonske dejavnosti, kjer obstoji povečano tveganje neizdajanja računov in zaposlovanja na črno. Izkušnje kažejo, da nadzorne aktivnosti pozitivno vplivajo na prostovoljno izpolnjevanje davčnih obveznosti in da je kršitev iz leta

Omizje sodelujočih na Logaškem poslovnem forumu

Foto: Robert Lukan

v leto manj. Nadzor bo usmerjen predvsem na kontrolo izdajanja, davčnega potrjevanja računov ter dela in zaposlovanja na črno. Nadzor bodo izvajali uslužbenci mobilnih oddelkov. V primeru hujših kršitev lahko FURS prepove opravljati dejavnost in zapečati poslovne prostore.

PODJETNIŠKO IZOBRAŽEVANJE ZA PODJETNIŠKI USPEH

Tudi v letošnji jeseni smo vnovič priča zakonodajnim novostim, ki so ali bodo stopile v veljavo v zadnji meseci tega leta. Ker bi vam radi prihranili čas in denar, bodo nekaj najpomembnejših organizirali na Območni obrtno-podjetniški zbornici Logatec za občane po zelo dostopni ceni. Spodaj so predstavljene osnovne informacije, dodatne in podrobnejšo vsebino pa dobite na www.ooz-logatec.si ali info@ooz-logatec.si, 051 651 538. Potrebna je predhodna prijava.

Na računovodskem seminarju bomo udeležence tokrat seznanili z računovodskimi odločitvami in davčnimi učinki nabave, vrednotenja in prodaje zemljišč, zgradb in naložbenih nepremičnin, ki jih imajo med svojim premoženjem evidentirane tako gospodarske družbe kot samostojni podjetniki. Podjetniki se morajo znati odločiti, katero obvezno metodo vrednotenja bodo uporabili glede določil SRS 2016 in kaj to pomeni za poslovanje z vidika računovodenja in vpliva na poslovni izid, izbire amortizacijske stopnje, davčnih učinkov in

računovodskih posebnosti na računovodski izkaz ter davčno osnovo, od katere bodo morali obračunati davek od dohodka pravnih oseb oz. davek iz dejavnosti. Pomembno je tudi, kako prodati nepremičnino kot pravna ali fizična oseba, kdo plača davek in kateri davek ter kaj pomeni obdavčitev kapitalskih dobičkov. Vabljeni na seminar: Računovodski in davčni vidik nepremičnin ter vodenje (ne)opredmetenih osnovnih sredstev – v torek, 21. 11., ob 8.30 na OOO Logatec (Tržaška c. 11). Tiste, ki oddajo nepremičnine za turistični najem, opozarjamo, da so začele veljati določene novosti, ki porajajo številne dileme. Na OOO Logatec vam bomo predstavili različne oblike registracije sobodajalstva (kmetije, sobodajalci, s.p., gospodarske družbe), novosti s področja prijave in odjave gostov na podlagi Zakona o prijavi prebivališča, predvidene spremembe davčne zakonodaje (normiranci, VKR, identifikacija za DDV za posebne namene, Airbnb, Booking), opozorili, kaj pregleduje tržna inšpekcija pri sobodajalcih na terenu ter katero je obvezno poročanje nočitev občini in SURSu. Zato vabljeni na seminar Novosti in dileme pri oddajanju nepremičnin turistom v četrtek, 23. 11., ob 16.00 na OOO Logatec (Tržaška c. 11).

Voznike vabimo na **redno usposabljanje voznikov za prevoz potnikov in blaga v cestnem prometu po predpisanem programu za leto 2018**, t.i. »koda EU 95« za potrebe podaljšanja veljavnosti kode Skupnosti »95«, ki bo potekalo na OOO Logatec v **soboto, 16. decembra 2017**, s pričetkom ob 7. uri zjutraj.

Dejan Šraml

Skupina DS Smith se uvršča med vodilne svetovne proizvajalce valovitega kartona in embalaže iz valovitega kartona. S sedežem v Londonu skupina zaposluje preko 27.000 sodelavcev in povezuje 270 proizvodnih obratov v 28 državah.

DS Smith v Sloveniji deluje na lokacijah v Logatcu, Brestanici in na Rakeku.

Objavljamo prosta delovna mesta za tehnike in inženirje v vzdrževanju ter upravljalce strojev v DS Smith (m/ž)
V poslovni enoti **Logatec** in **Rakek** vabimo nove sodelavce z visoko stopnjo samoiniciativnosti ter interesom za razvoj in nadgradnjo strokovnega znanja.

Si želiš delati v dinamičnem okolju ter v odlični ekipi strokovnjakov?
Nudimo zaposlitev za nedoločen čas s stimulativnim plačilom.

Zaželjeno je znanje angleškega jezika, poznavanje dela z računalnikom ter izkušnje na področju vzdrževanja oziroma upravljanja strojev.

Pridružite se podjetju z dolgoročno vizijo razvoja.
Svojo prijavo z življenjepisom pošljite na naslov: tajnistvo.slovenija@dssmith.com, s pripisom za katero poslovno enoto ter delovno mesto se prijavljate.

Stronger together®

MIHA JERŠIČ- ČLOVEK DVEH STOLETIJ

Življenje človeka je en sam samcat trenutek v brezkončnosti. Ob rojstvu nam je bil dan privilegij, ga živimo in izživimo, kakor ga znamo najbolje in najlepše.

Ovire pa so na vsaki poti. Nekateri nitke življenja bolj, drugi manj spretno tkejo v mrežo življenja. Prav nič pa ni nikjer napisano, kako dolge bodo in kako gosto mrežo bomo spredli. Naš rovtarski sokrajan Miha Jeršič to mrežo tke že dobra 104 leta.

Mihova mreža je gosto spletena in v vsako nitko se je vtkala zgodba njegovega življenja, ki se je začela prav tam, kjer še danes živi, v Rovtahu, v njegovi skromni, a ljubi rojstni hiši. Brez staršev je ostal že zelo zgodaj, še malček oziroma otrok. Prebijal se je skozi pasti in radosti, ki so mu prinesle trdnost in neomajnost ter kot hrast trdno vero v življenje, ki ga je živel. Prav zaradi tega poguma in neomajnosti, pa tudi z božjo pomočjo, tako on sam pravi, je dočakal to častitljivo starost. Rodili so se mu trije sinovi, ki so mu podarili vnuke in ti pravnuke.

Župnijska karitas mu je pripravila nepozabno praznovanje v Zajelah. Preprost kot je, najprej ni bil prav nič navdušen, da bi si kdorkoli delal skrbi z njim. Na dan praznovanja pa je bil neizmerno vesel, srečen in presenečen. V njegovih

očeh se je zaiskrilo ob pogledu na male vrčevske otročaje, ki so mu glasno zapeli: »Vse najboljše, dragi mojster Miha.« Skupaj s še živečima sinovoma Silvom in Miho so malim zaploskali, Miha pa jih je obdaril s sladkarijami, česar so bili otroci še kako veseli. Treznov Janez je raztegnil meh harmonike in luštno so se imeli. Prav tako si je skrbno ogledal otroške risbice in se morda v mislih povrnil v čas, ko so njegove ročice ustvarjale podobno. S torto je Miho presenetila gostilničarka Zvonka in ponosno je zarezal vanjo. Slovesnost so s svojo udeležbo zaokrožili tudi logaški župan Berto

Menard, župnik Janez Petrič, predsednik KS Rovte Viktor Trček ter nekateri člani Župnijske karitas Rovte, katerim se je treba zahvaliti, da je Miha doživel res lep dan. Zahvala pa je namenjena tudi Cilki Jereb, ki je Mihova desna roka, saj ga prav vsak dan obišče in poskrbi, če je potreben pomoči. Mihova zgodba je že dolga, a naj se v zdravju in pogumu še nadaljuje. Naj bo v njegovo življenjsko mrežo ujetih čim več lepih trenutkov s tistimi, ki so mu blizu in ga imajo radi, da bo čil in zdrav zakoralak v 105. leto.

Besedilo in foto: Metka Bogataj

SRBIJA, VREDNA OGLEDOV IN NOVIH SPOZNAVANJ

Sredi septembra smo se člani Društva upokojencev odpravili na krajše popotovanje po Srbiji.

Pričeli smo v Beogradu, kjer smo si ogledali Titov muzej in njegov grob. Sledil je avtobusni ogled mesta in Kalemegdanske trdnjave. Ogledali smo si spomenik slovenskemu letalcu Edvardu Rusjanu, ki se je tu smrtno ponesrečil. Poklonili smo se tudi partizanskim junakom.

Naslednji dan smo na Avali občudovali spomenik ruskim generalom in spomenik neznanemu junaku. Nato smo se z dvigalom povzpeli na 204,5 metra visok avalski TV stolp. Razgledna ploščad je na višini 124 m, od koder smo videli kraje tudi na 100 km daleč, saj je bilo vreme jasno, sončno in tudi vroče. Sledil je ogled cerkve sv. Save, največje pravoslavne cerkve v jugovzhodni Evropi. Iz Beograda smo se odpeljali v Novi Sad; ogledali smo si mestno središče in mostove, ki so jih podrli Američani, nato smo se povzpeli na Petrovaradinsko trdnjavo. Ta je varovala Avstrijo pred turškimi in bosanskimi vpadi in ropanji. Kasneje nas je pot vodila v Sremske Karlovce. Tam smo spoznali, kako je Avstrija pomagala k uveljavitvi srbske kulture. Vuk Karadžić, Jernej Kopitar in še

mnogi drugi so Srbijo opismenili in jo evropsko usmerili. V Sremskih Karlovcih smo obiskali čebelarso družino, ki črpa znanje iz kranjske Sivke. Zadnji dan smo se napotili v središče Subotice; na kratko smo obiskali jezero Palić. Pot smo nadaljevali v Sombor, kjer nas je navdušilo mestno središče s številnimi ohranjenimi spomeniki iz preteklosti. Mesto širokih ulic z veliko drevesi in zelenja je lepo urejeno. Zanimiva doživetja s tega izleta nam bodo gotovo ostala v lepem spominu.

Vida Krajnc

Foto: Anton Zvone Čuk

ZAKLJUČEK POKALA GEOPLIN

Ze drugo leto zapored je v IOC Zapolje potekal zaključek Poletnega pokala Geoplin v tekih na smučeh oziroma rolkah, ki ga je organiziral domači klub TSK Logatec. V nedeljo, 8. oktobra, se je v Logatcu zbralo okrog 200 tekmovalcev z namenom, da se še zadnjič v tej poletni sezoni pomerijo na progi.

S prvim startom ob 9.30 so tekmo odprli mlajši dečki na 3-kilometrski progi, takoj za njimi so se na isti stezi pomerile tudi mlajše deklice ter starejši dečki in deklice na 4,5-kilometrski preizkušnji. V kategoriji »cicibani« se je na startu zbralo kar 54 mladih tekačev in tekačev, ki so namesto na rolkah tekmovali na rolerjih. Njihova proga je bila dolga 600 m, na poti do cilja pa so morali premagati tudi spretnostni poligon. Tekma cicibanov je prinesla tudi prve medalje za domači tekaški klub. Prvo mesto osvojil Matic Žibert, za katerega je to šele prva tekma za TSK Logatec, druga je bila Lucija Fečur, do vidnejših rezultatov pa sta prišla tudi Tine Mesner in Gregor Rupnik, na 4. in 6. mestu. Po cicibanih je bila na vrsti rekreativna kategorija »skike«, sledile pa so ji zahtevnejše preizkušnje na 6 in 9 km. Med mlajšimi mladinci je Atila Peček osvojil 3. mesto, v kategorij starejši mladinci pa sta 2. in 3. mesto zasedla Luka Hladnik in Jurij Smole. Med člani sta do medalj prišla še Anja Žavbi Kunaver z dru-

gim mestom in Miha Šimenc z zmago na domači tekmi, oba pa sta se lahko veselila tudi odličij v skupnem seštevku.

Z zadnjo tekmo v poletni sezoni smo tako dobili tudi končne zmagovalce Poletnega pokala Geoplin, v domači klub pa je romalo pet odličij iz skupne razvrstitve. Med članicami si je najzlahtnejšo, zlato kolajno pritekla Anja Žavbi Kunaver, Miha Šimenc pa je z odličnim nedeljskim tekom med člani zasedel 2. mesto,

ki si ga je delil z Benjaminom Črvom (PLA). Prav tako srebrna je bila Sara Pavlin (mlajše deklice), bronasta pa perspektivna Jana Beguš (starejše deklice) in Luka Hladnik (starejši mladinci). Med deseterico v skupnem seštevku so končali še: Eva Smole (8.), Maja Menart (10.), Erik Petrič (5.), Karin Knaus (8.), Attila Peček (5.), Jurij Smole (5.), Dejan Hladnik (9.), Rok Tršan (6.) in Bor Grdadolnik (9.).

Besedilo in foto: Nina Jerina

OLIMPIJSKI DUH ŽE PRI MLADIH

Športna zveza Logatec v sodelovanju z Olimpijskim komitejem – zvezo športnih zvez že nekaj let v septembru pripravlja Mini olimpijado. Udeležujejo se je učenci prve triade vseh treh logaških šol in njihovih podružnic.

V olimpijskem duhu - važno je sodelovati - se merijo v njim prirejenih športnih disciplinah. Pokažejo svoje spretnosti, veselje do gibanja in radost ob druženju s prijatelji. Tekmovanje je seveda tudi prisotno, a bolj tisto s samim seboj, saj je potrebna predvsem volja in vztrajnost. Imajo čisto pravo olimpijsko zastavo in baklo, ki ponazarja poštenost pri tekmovalstvu. Letos se župan ni mogel udeležiti odprtja, a je otroke vseeno preko organizatorjev pozdravil. Vreme letos ni omogočilo tekmovalstva na stadionu, a veselja in tekmovalnega duha tudi v telovadnici ni manjkalo. Na koncu je sledila podelitev pohval in seveda povabilo na naslednjo olimpijado v letu 2018. Verjamemo, da nas bo tudi tedaj veliko.

Besedilo in foto: Metka Bogataj

ŠPORTNO DRUŠTVO BARON – PREDSTAVITEV ŠPORTNIH DEJAVNOSTI (1. DEL)

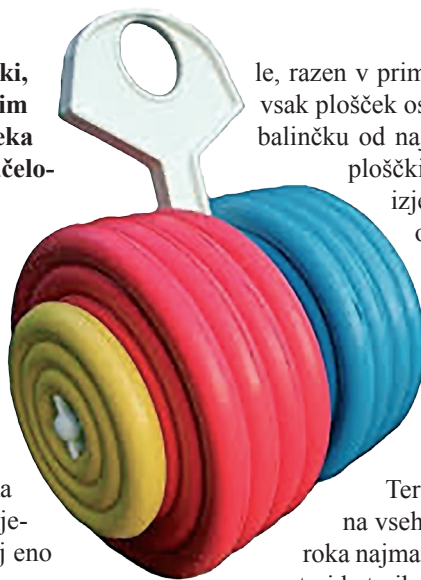
PRSTOMET

Prstomet je igra z gumijastimi ploščki, podobna balinanju. Cilj igre je vreči čim več ploščkov čim bližje balinčku. Poteka lahko praktično na kakršnikoli podlagi in načeloma ni prostorsko omejena.

Igrišče je predpisano le za prstometna tekmovanja. Igro praviloma medsebojno odigrata dva igralca ali dva para igralcev do dosežene 13. točke. Igra se z osmimi ploščki in manjšim balinčkom. Vsak igralec igra s po štirimi ploščki, v dvojicah vsak z dvema iste barve.

Pravico do prvega meta oz. do meta balinčka igralca določita z žrebom. Pravico do naslednjega meta balinčka dobi igralec, ki je osvojil vsaj eno točko, potem ko sta oba vrgla vse ploščke.

Vsak igralec vrže po en plošček naenkrat in meče, dokler ni njegov plošček najbližje balinčku, nato vrže nasprotnik po istem pravilu. Kadar enemu od igralcev zmanjka ploščkov, drugi vrže še osta-

le, razen v primeru, da je že dosegel 13 točk. Po eno točko za vsak plošček osvoji igralec, ki je z enim ali več ploščkov bližje balinčku od najbližjega nasprotnikovega ploščka. Tekmovalni ploščki so iz posebne mešanice gume v rdeči in modri, izjemoma tudi zeleni in rumeni barvi. Plošček ima obliko valovite ploščice, s petimi povezanimi obroči in z luknjo v sredini. Zunanji premer je 100 mm, premer luknje pa 15 mm, teža 75 g. Manjši balinček je lahko rumen ali zelen. Ima obliko valovite ploščice s tremi povezanimi obroči in z luknjo v sredini. Zunanji premer je 65 mm, premer luknje pa 15 mm, teža 30 g.

Teren igrišča na posameznem tekmovanju mora biti in vseh igralnih stezah enak. Igralna steza mora biti široka najmanj 1,5 m in dolga 10 m z označbami za 5 in 10 m, znotraj katerih poteka igra. Zunanje meje morajo biti označene po celi dolžini in širini, z največ 5 cm široko oznako, narejeno s trakom, vrvico, barvo ali kreda.

Besedilo in foto: Janko Repenšek

TURNIR DVOJIC V PRSTOMETU BO POSTAL TRADICIONALEN

V okviru programa prireditev praznika občine Logatec je Športno društvo Baron Logatec (ŠD BARON Logatec) izvedlo prvi prstometni turnir dvojic za Pokal Notranjske 2017 in Logatec open 2017. Tekmovanje je bilo namenjeno predstavitvi in popularizaciji prstometa v naši regiji. Udeležence turnirja so nagovorili gostje Jože Mrgole (Prstometna zveza), ki je ob nav-

dušenju udeležencev na ustno harmoniko zaigral tudi poskočno vižo, Vladislav Puc, predsednik DU Logatec, Franc Peterlin, predsednik ŠD Baron, in Berto Menard, župan Občine Logatec, ki je opozoril na pomen športnega udejstvovanja upokojenske populacije, zaželel organizatorjem uspešno izvedbo tekmovanja, odprl prireditev in zaželel tekmovalcem »dober met«.

Rezultati –

»POKAL NOTRANJSKE 2017«:

- 1.mesto: PANTERJA (Repenšek, Petrovčič),
- 2.mesto: MORSKA DEČKA (Šen, Slabe),
- 3.mesto: BOROVIČKE (Nagode, Sedej) in
- 4.mesto: REAL (Razložnik, Mitkovič).

Vse dvojice so članice ŠD BARON Logatec

Rezultati –

»LOGATEC OPEN 2017«:

- 1.mesto: BORIS & BORIS (Vencelberger, Purkart) – KTD prog, a,
- 2.mesto: KORENINE (Mrgole, Betz) – STRUŽEVSKO KORENINE,
- 3.mesto: FLINGERJI (Pogačar, Petač) – FLINGERJI in
- 4.mesto: SINIČKE (Habinc, Kustovski) – PODNART.

Pokrovitelji in marljivi člani prstometne sekcije ŠD Baron Logatec so pripomogli k enotni ugotovitvi tekmovalcev in organizatorjev, da je bila prireditev vzorno organizirana in da kot taka postane tradicionalna.

Besedilo in foto: Janko Repenšek

Zmagovalne dvojice turnirja 2017

PO LJUBLJANSKEM MARATONU

Bolj ali manj uspešno ste pritekli do Ljubljanskega maratona in do zime. Zato je zdaj malo težje najti pravi motiv za redno vadbo. Novembra je vreme še toliko prijazno, da lahko lepe sončne dneve izkoristite za sprehod v naravo. Svojo tekaško dejavnost boste zdaj precej spremenili. Najprej vam svetujem nekaj tekaškega počitka. Čisto pravi tekaški odmor brez tekaških copat in seštevanja kilometrov. Bo koristno za glavo in telo.

Čas je še primeren za hojo v hribe, kar je odlična zamenjava za tek. V našem lepem sredogorju so tudi kočice večinoma še odprte in snega tudi ni veliko. Za navdušene kopalce imamo v Logatcu bazen in tako dobro možnost narediti nekaj treningov, ki bodo razbremenili mišice nog. Training v bazenu je uporaben, kadar zaradi poškodb

ne moremo teči. Hoja in tek v globoki vodi imata tudi pozitivne fiziološke učinke, tako da to ni izguba časa za tekače. Hidrostatični tlak iztisne več krvi iz spodnjih okončin, ki povečajo količino in pritok krvi v srce, kar poveča njegovo delovno sposobnost. Ko pridemo iz vode, veliko sveže krvi hitro pride nazaj v noge, kar je blagodejno za tekačevo osnovno "orodje".

Dekleta se lahko priključite kakšni skupini, ki vadi v dvorani. Tudi to bo lahko zanimivo in koristno. Sploh boste pa morale zimo izkoristiti za tako ali drugačno obliko vadbe moči. To pomeni še kaj drugega kot nekaj trebušnjakov, pa še te se običajno dela tako, da je lažje in tehnično slabo.

V najslabšem primeru boste naredili več škode kot koristi. No, koristi od trebušnjakov tako ali tako ne bo dosti. Treba je de-

lati kompleksnejše vaje za vse, predvsem globoke mišice ob hrbtenici.

Tisti, ki boste spomladi tekli na Istrskem maratonu, boste po novem letu začeli resno teči, prej boste pa tekli ali hodili zunaj, ne glede na vreme. Zelo pomembno je, da se postopno navajate na zimo tako, da potem mirno lahko tečete v vsakem vremenu in se ne boste prehladili. V nasprotnem primeru lahko čakate do pomladi, da boste tekli, ko bo topleje, kar pa zlepa ne bo.

Naj vam bo zdravje zadosten motiv, da boste vso zimo redno tekli. Dvakrat tedensko bo kar dovolj, če še za vikend najdete kakšno uro za gibanje zunaj. Tako boste lažje preživeli zimo brez prehudega bolehanja.

*Vodja treninga ŠD Tek je lek
Miro Petrovec*

Foto: Blanka Markovič Kocen

TUDI LETOŠNJI LOGAŠKI TEK KONČNO POD STREHO

Logaški tek je ena izmed osrednjih športnih prireditev, ki poteka pod okriljem Občine Logatec, za samo izvedbo tekmovanja in organizacijo pa poskrbi TSK Logatec in nekateri drugi športni klubi iz občine. Čeprav so organizatorji prireditev zaradi slabega vremena večkrat premaknili, se je to glede na lanski deževni tek izkazalo kot dobra odločitev, saj je bila prva oktobrska sobota kot nalašč za lahkoten tek po Blekovskih gmajnah.

Okoli devete ure zjutraj so se v Centru RS za zaščito in reševanje v Blekovskih gmajnah začeli zbirati udeleženci letošnjega Logaškega teka. Med najbolj zastopane spadajo osnovnošolci, saj so na teku sodelovale prav vse osnovne šole iz občine, prvič pa se je pridružila tudi OŠ Sodražica. OŠ Tabor Logatec je v okviru Logaškega teka izvedla športni dan, druge šole pa so sodelovale skozi različne športne programe. Malce slabša udeležba je bila letos v članski kategoriji, čemur je verjetno botrovalo večkratno spreminjanje datuma in dejstvo, da letos Logaški tek ne šteje za Notranjski tekaški

pokal. Na teku je sodelovalo tudi devet članov TSK Logatec, ki jim je bil sobotni tek le lahkotni trening pred zaključno tekmo poletnega pokala, ki jih je čakala naslednji dan.

»Bil je lep športno - družaben dan z veselimi in nasmejanimi otroci, ki so se aktivno pridružili celotnemu športnemu programu. Z Logaškim tekom sem želela ustvariti lepo priložnost, da se ob začetku šolskega leta zberejo otroci in športni klub. Tek je dobro uspel tudi zato, ker smo vanj vložili veliko prostovoljnega dela naših članov, pri organizaciji pa so sodelovali tudi SSK Lovci na daljave, Lokostrelsko društvo Logatec, Civilna zaščita Logatec in podjetje Stihl. Malce smo pogrešali župana, ki se je sicer predhodno opravičil, vendar pa smo pričakovali vsaj kratek obisk koga izmed predstavnikov Občine Logatec, pokrovitelja Logaškega teka,« o dogodku pove Sonja Vidonja, predsednica TSK Logatec. Poleg tekaškega dela je prireditelji pripravili tudi bogat spremljevalni program. Še pred prvimi starti sta za plesno ogrevanje otrok poskrbeli Tatjana in Urša iz plesne šole Ritem, s svojim raperskim nastopom pa nas je zabaval

priljubljeni NIPKE. Predstavili so se tudi člani domačega Lokostrelskega društva, preizkusili smo se lahko v streljanju z lokom, Lovci na daljave pa so prikazali nekaj zanimivih pripomočkov ter vaj iz svojih treningov.

Besedilo in foto: Nina Jerina

PREMAGALA JE SAMA SEBE

Poznam jo že nekaj lepih let, prijazno gospo, spretno in odmevno novinarko, urednico, zadnja leta tudi uspešno urednico Logaških novic – **Blanko Markovič Kocen**. Do nedavnih dni pa nisem vedel, da se elegantna dama ukvarja tudi z maratonom, tistim antičnim tekom, ki meri polnih 42 km.

Kot sama pravi, jo je bil tek izzival že od njenega 15. leta. K temu športu jo je privabljal zdrav način življenja sredi vabljive narave, ki jo logaško okolje še zlasti ponuja v izobilju. Vendar se uporna tekačica velikim tekaškim razdaljam predaja šele zadnja tri leta.

In kako steče maraton?

»Ja, čisto preprosto ne,« pravi maratonka. »Tek je treba odmerjati postopoma: dnevno od štirih do vse daljših kilometrov. Me je pa k maratonu posebej spodbudilo moje tretje mesto na predlanskem Logaškem teku. Prvi polmaraton (21 km), ki me je še dodatno opogumil, pa sem v Ljubljani pretekla tik pred življenjsko 50-letnico. Nato sem v letu pretekla po pet polmaratonov, s čimer je dozorela odločitev za veliki maratonski preizkus. Naporna načrtna priprava je trajala dvanajst tednov, ko sem pretekla 693 kilometrov.«

In kje ste krstili svoj maraton?

»To se je zgodilo letos, 24. septembra, v Berlinu. – Veste, na to izkušnjo sem kar ponosna.«

Kako, da ne. Vendar, kaj Vam ta pogumni življenjski dosežek pomeni?

»Najprej: veliko zadovoljstva pa tudi čudovito izkušnjo: z uporno vzdržljivostjo sem premagala samo sebe. Med 42.000 prijavljenimi maratoncei! – Maraton sem pretekla v manj kot štirih urah (3,50 h). Moram pa reči, da me je na Berlinskem maratonu posebej prevzel neverjeten nemški občutek za organizacijo. Vse je šlo – pri tej komaj pregledni množici maratoncev – brez najmanjšega zatikanja. Resnično, občudovanja vredno.«

Saj, občudovanja vreden je tudi vaš sijajen dosežek. – In naprej?

»Ha-ha-ha... Naslednji maraton!« je bila maratonka Blanka navdušeno, a prepričljivo kratka.

Marcel Štefančič

OBISK PRI DRAGU TRŠARJU

Evo Tršar Andlovic, hčerko kiparja Draga Tršarja, sem srečala na strokovni delavnici. Pogovor je nanese tudi na to, ali bi želeli knjigo Planinska Dolina: ljudje in kraji ob Unici (Bavdek Alma et.al.), saj kipar izhaja iz teh krajev.

Foto: Eva Tršar Andlovic

Drago Tršar pred sliko iz leta 1942

Z veseljem sem jim želela ustreči. Dogovorili sva se za prevzem in se razšli. Napočil je dan srečanja. Prijazno sta me sprejela tako Eva kot Drago na svojem domu in skupaj smo odšli v atelje. Bila sem popolnoma presenečena, saj sem si mislila, da je umetnik pri tako visoki starosti (letos je praznoval 90. rojstni dan) že kar utrujen od življenja, pozabljen, raztresen ... A glej ga, zlomka, gospod Tršar sivih las in z žarom v očeh je vse prej kot navedeno. Že ob vstopu v atelje me je presenetilo impozantno število kiparjevih del, ki so bila na vsaki steni in nato še v vsakem delu ateljeja. Kipar je poln načrtov in še vedno aktivno ustvarja. Hči je povedala, da gre vsak dan za dve uri v atelje. Ne počiva, ampak dela in ustvarja. Ravno sem ga zmotila med tem, ko je dobil sveže odlito skulpturo v bronu. Pripravlja dela za razstavo na Japonskem in še razstavo ob osebnem jubileju, ki jo načrtuje v prihodnjem letu. Po vsem povedanem sem se želela fotografirati za spomin. Hvala Eva. Fotografirala sva se pred sliko s podobo cerkve Sv. Marjete v Planini pri Rakeku, ki je nastala leta 1942, ko je bil Drago star 15 let in povsem na začetku umetniške kariere. Cerkev je nekaterim občanom Logatca duhovni dom. Drago mi je pripovedoval o svojem otroštvu in o spominih na kraje in ljudi ob reki Unici. Z žarom je listal po knjigi. Še posebej pa ga je zanimalo, kaj so o njem napisali. V knjigi smo našli fotografijo z Natašo Prestor iz Laz, ki je nastala leta 2006 med intervjujem v njegovem ateljeju. Po enajstih letih smo na istem mestu, a s knjigo v roki. Kako čas beži! Trenutek sem izkoristila in obema podarila spominek na Planinsko dolino. Izročila sem jima Turistični spominek Občine Logatec in se jima zahvalila za gostoljubje ter obljubila, da jima pozdravim Planinsko dolino. Popolnoma sta me prevzela. Hči subtilno skrbi za očeta. Gospod Tršar me navdihuje s svojimi deli še posebno pa z voljo in veseljem do življenja. Zaželela sem si, da bi bila rada takšna kot on, ko bom, če bom prišla v njegova leta. Z voljo in veseljem zreti v življenje. Gospod Tršar, najlepša hvala za zgled, kako biti.

Albina Kržič

ALI SMO OBČANI LOGATCA RES TAKO MALO VREDNI?!

Od občanov sem izvedel, da je voda, ki jo uživamo in zanjo skrbi Komunalno podjetje Logatec, oporečna.

Obvestilo o tem naj bi posredovali preko logaškega TV programa. Kaj pa drugi občani, ki tega programa nimajo? Mar ti ne smejo biti obveščeni o oporečni vodi? Pripominjam, da je komunalno podjetje nekatere občane preko omenjenega programa obvestilo z enotedensko zamudo. Torej smo teden sin uživali oporečno vodo! Menim, da bi Komunalno podjetje Logatec o oporečnosti pitne vode moralo obvestiti vse občane, ki so priključeni na ta vod. Inšpekcijske službe in odgovorni pa bi morali zaradi teh nepravilnosti ukrepati.

Ivan Pergovnik

SPOMIN NA PRILJUBLJENEGA ŽUPNIKA Z ZAPLANE

Vzelo svežem septembrskem jutru smo se odpravili proti Vranjim pečinam. Iz Rovt preko gradišča vodi markirana pot planinske transverzale. Nekaj sto metrov pred naseljem Mizni dol, se nam na levi strani ceste prikaže čudovito znamenje, ki je nadomestilo lesen dotrajan križ. Vsa zahvala Milanu Mivšku, ki ga je postavil z lastnim delom in sredstvi. Tik pred znamenjem zavijemo levo po lepo urejeni gozdni poti mimo pašnika v gozd. Po slabih desetih minutah pridemo do spominske plošče, na kateri piše, da je bil na tem mestu v začetku julija 1942 ustanovljen drugi bataljon Dolomitskega odreda. Piše še nekaj drugih nesmislov, o katerih bom pisal kdaj drugič.

Plošča, ki je bila postavljena leta 1980, ni vzdrževana in jo je le težko opaziti med robido in kupom hlobovine. Tam pot zavije levo strmo navzdol v dolino. Desno pred nami na robu pečine uzremo veliko znamenje v spomin na delo drugega bataljona Dolomitskega odreda. To znamenje nadnaravne velikosti križa in v trnju sklenjenih rok je bil cilj našega nedeljskega pohoda. Letnica postavitve nam pove, da je bil križ postavljen točno trideset let za prej omenjeno ploščo v čast drugemu bataljonu Dolomitskega odreda. Desno, malo pred velikim križem je bil na manjšem pokritem prostoru pripravljen oltar za sveto mašo. Novi župnik z Vrhnike je v svojem uvodnem delu poudaril pomen ohranjanja spomina na delo omenjenega bataljona. Spominjati pa se moramo tudi vseh drugih del za voljo revolucije in prevzema oblasti.

Že tradicionalno se na tem mestu zbiramo v spomin na 26. julij 1942. Tega dne so osvoboditelji prišli v zaplansko župnišče in s seboj odvedli priljubljenega zaplanskega župnika Joža Geohelija. Trnova pot župnika se je začela že v župnišču, ko je bil med vdorom osvoboditeljev ranjen v nogo. Na srečo je bilo v zanosu uspehov revolucije v sedemdesetih letih napisanih mnogo knjig, iz katerih si po toliko letih lahko ustvarimo bolj jasno sliko takratnih dogodkov. Po trnovi poti iz župnišča na kraj njegove zadnje ure je iz mučenih ust župnika prihajala zgolj molitev za svoje krvnike. Kot je izjavil eden izmed njih: »Bolj ko smo ga topli, bolj je molil.« Po umoru so ga vrgli prek pečine, kjer so ga krajanje novembra našli in ga pokopali na domačem pokopališču. V svoji knjigi Karl Leskovec zapiše: »Še tista peščica naših privržencev nam je po tem dogodku obrnila hrbet. Potrebno je ohranjati spomin na tiste krute čase. Potrebno je iskati resnico, ki je lahko samo ena in edina. Ne zaradi časov, ki so bili, ampak zaradi časov, ki še pridejo.«

Jože Leskovec

EKSKURZIJA V PREKMURJE

27 septembra smo se osmošolci in devetošolci Osnovne šole Rovte zgodaj zjutraj z avtobusom odpravili v Prekmurje. Pot je bila dolga in vesela. Prvi postanek je bil ob vznožju ptujskega gradu.

Tam smo si ogledali muzejske zbirke, pogled čez grajski zid pa je nudil čudovit razgled na opečnato rdeče strehe mesta Ptuj in jezero. Nato smo se odpeljali na Otok ljubezni.

Tako se imenuje, ker so se na njem skrivaj dobivali mladi pari in kot pravi legenda, je tja zahajala tudi grajska gospodična k mlinarjevemu sinu. A ljubezen se ni izte-

Učna pot čez mrtvice Mure

Foto: Robert Grom

kla srečno. Ogledali smo si mlin na Muri in se z brodom peljali preko Mure in nazaj. Kasneje smo se odpeljali do mrtvic reke Mure, kjer smo si na učni poti ogledali rastlinske in živalske vrste panonskega sve-

ta. Potem smo se šli še kopat v terme v Banovcih in prespat v Marijanišče v Verzej.

Zjutraj smo imeli po zajtrku rokodelske delavnice. Naučili smo se ustvarjati izdelke iz slame, liča in gline.

Sledil je obisk čebelarkega muzeja in tropskega vrta, kjer gojijo orhideje in rastline, ki jih pri nas ne vidimo kar vsak dan. Zatem smo si ogledali Plečnikovo cerkev v Bogojini in evangeličansko cerkev Murski Soboti. Tako smo pozno popoldne zaključili z ogledi in se odpravili proti domu.

Meta Malavašič, 8. raz.

Na brodu čez Muro

Foto: Robert Grom

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Petek, 17. novembra 2017, ob 18.00,
dvorana Glasbene šole Logatec,
3. nastop učencev GŠ Logatec v šol. letu 2017/18 s pestrim repertoarjem in glasbenimi zasedbami. Vstop je prost.
Org. in info: gslogatec@gslogatec.si, 01 7590 730

Od 17. do 27. novembra 2017 bo v Knjižnici Logatec ob 160. obletnici Južne železnice na ogled razstava fotografij in vedut iz obdobja izgradnje in odprtja trase železnice. Razstava je nastala v sodelovanju z Muzeji in galerijami mesta Ljubljane.
Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Ponedeljek, 20. novembra 2017, ob 19.30,
Besedna dotikanja / JSKD in Knjižnica Logatec.
Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/> in JSKD OI Logatec, 01 7591 740, oi.logatec@jskd.si

Četrtek, 23. nov. ob 19.00,
Knjižnica Logatec,
Predavanje Einstein & Zdravje / Srečko Šorli Amrit
Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Petek, 24. novembra 2017, ob 18.00,
Dvorana Stare šole v Rovtah,
Prvi nastop učencev iz dislociranih oddelkov GŠ v Rovtah. Slišali bomo razgibane melodije za različne instrumente, ki so se jih učenci naučili od začetka leta. Vstop je prost.
Org. in info: gslogatec@gslogatec.si, 01 7590 730

Četrtek, 30. novembra 2017, ob 19.30,
Knjižnica Logatec,
6. Gosarjev večer / ob 130. obletnici rojstva dr. Andreja Gosarja.
Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Sobota, 2. decembra 2017, ob 19.00,
Narodni dom Logatec,
33. letni koncert Mešanega pevskega zbora Pevskega društva Logatec z gosti, Mešanim pevskim zborom iz Vrtojbe. Program povezuje Marinka Dodič, vstopnine ni, zaželeni prostovoljni prispevki.
Org. in info: anton.jerina1@siol.net

Ponedeljek, 4. decembra 2017, ob 18.30,
Knjižnica Logatec,
Območno srečanje mladih literatov Ta veseli dan kulture.
Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Četrtek, 7. decembra 2017, ob 17.00,
Knjižnica Logatec,
Škratka na delu, Predstava za otroke - Gledališče Kolenc.
Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Četrtek, 7. decembra, ob 19.00,
Krajevna knjižnica Rovte,
Predstavitve življenjskega dela Ivana Malavašiča, mladinskega pisatelja in slikarja, ob njegovi 90-letnici.
Org. in info: Knjižnica Logatec, <http://www.log.sik.si/>

Do 15. decembra 2017
je v Galeriji Hiša sonca na ogled
slikarska razstava Matevža Škufce Portreti.
Org. in info: JSKD OI Logatec, 01 7591 740, oi.logatec@jskd.si

ZAHVALA

Večerne sence padajo na pot
in mrak prihaja. Les šumi. Počasi
umirajo vodá in listov glási,
in že je mirno, mirno vsepovsod
/.../.
(A. Gradnik)

V 94. letu starosti je ugasnilo življenje naše drage mame,
babice in prababice

FANI ZELENC
(15. 1. 1924 – 11. 9. 1017)

Hvala vsem, ki ste nam kakor koli pomagali, se prišli posloviti
od nje in ste jo pospremili k zaslužnemu počitku.

Posebej se zahvaljujemo dr. Turkovi in sestri Berti ter
Organizaciji ZZB za vrednote NOB Logatec.

Vsi njeni

ZAHVALA

Si kot sonce življenja sijala,
za vse svoje ljubezen razdala,
odslej boš kot zvezda svetleča,
naj ti v nebesih dana bo sreča.

Ob boleči izgubi žene, mamice in mame

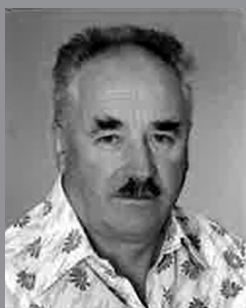
MILKE TURK
(1. 7. 1964 – 10. 10. 2017)

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam
ob njenem odhodu stali ob strani.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, se od nje poslovili, jo pospremili
na njeni zadnji poti in je ne boste pozabili.

Mož Jože ter hčerke Vesna, Andreja in Janja z družinami

ZAHVALA

Le zakaj je življenje tako kruto?
Le zakaj nam prekmalu jemlje tiste,
ki jih imamo najrajši?

V 82. letu starosti se je od nas poslovil

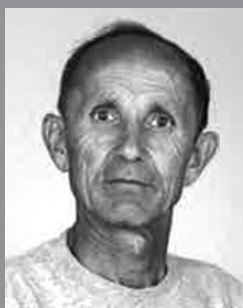
SLAVKO SKVARČA
IZ ROVT.

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki
ste mi izrekli sožalje in ga spremljali na zadnji poti. Hvala za
darovano cvetje in sveče.

Hvala zdravstvenemu osebju, cvetličarni Anja in komunalnemu
podjetju za pogrebne storitve. Posebna zahvala g. župniku
Petriču za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvala pevcem za
lepo petje in trobentaču za glasbo.

Žalujoča žena Silva

ZAHVALA

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...

Ob prezgodnji izgubi moža, očeta in dedka

MATEVŽA ŽAKLJA

Se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem in še posebej Zdravstvenemu domu Logatec ter
celotnemu zdravstvu.

Hvala župniku g. Janezu Komparetu za lep obred.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Za dobroto tvojih rok
ostala je beseda hvala,
ki v spominu večno bo ostala.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in brata

JOŽEFA SKVARČA
(2. 9. 1939 – 22. 10. 2017)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za besede sožalja, darovane sveče, cvetje in maše.

Iskrena hvala župniku g. Janezu Komparetu in somaševalcem za lep obred ter pevcem za ubrano petje. Hvala osebju ZD Logatec za pomoč ob spremljanju njegove bolezni ter za tople besede ob njegovem slovesu. Hvala g. Gorazdu Bošnjaku iz Komunalnega podjetja Logatec in ge. Angeli Menart za pomoč pri organizaciji pogreba. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Vse na svetu mirno spava,
vse na svetu zdaj molči,
samo moja solza plava,
srce moje le ječi.

IVANA JERINA, ROJ. ŠTUPICA
(21. 9. 1925 – 11. 9. 2017)

Ob nenadni, boleči izgubi naše drage nenadomestljive mame, babice in prababice se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se ji v znak spoštovanja poklonili in jo v velikem številu pospremili na zadnji poti, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče.

Še posebna hvala sorodnikom, sosedom in prijateljem za podporo in sočutje. Hvala ekipi NMP Zdravstvenega doma Logatec. Za poslovilne besede se zahvaljujemo ZB NOB Logatec, KO Logatec-Naklo. Hvala g. Gorazdu Bošnjaku iz Komunalnega podjetja Logatec za organizacijo pogreba in ge. Angeli Menart za izbrano cvetje.

Vsi njeni

IN MEMORIAM: JOŽE SKVARČA 1939-2017

Biti zdravnik je poklic. Biti splošni zdravnik v majhnem kraju je način življenja. Prehoditi poklicno pot kot zdravnik in kot direktor Zdravstvenega doma v Logatcu je bilo več kot način življenja. Bilo je poslanstvo.

Dragi Jože,

nekateri med nami še pomnijo, kako si davnega leta 1969 kot mlad zdravnik prišel službovat v Zdravstveni dom Logatec. Snubili so te za delo na kliniki, kjer si za nekaj začetnih mesecev tudi poskusil. Vendar pa si kmalu sledil srcu in se odločil ostati doma. V Logatcu. Med svojimi. Med krajani Logatca, v Zdravstvenem domu, v ambulantah v Rovtah in Hotedršici. Postal si dostopen in ljubeč zdravnik, ki so ga vsi poznali in cenili. Skrbel si za zdravje prebivalcev Logatca in okoliških vasi. Ljudje so ti več kot štiri desetletja zaupali svoje male in velike skrbi in nabralo se ti je okrogel milijon zdravniških pregledov. Skoraj nemogoče je na kratko opisati, kako je potekalo tvoje delo v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko sta bila v Logatcu le dva zdravnika, ko si dežural vsak drugi dan, ko si dopoldne delal v ambulanti in se popoldne s svojim mopedom vozil na hišne obiske, ko si krajane pregledoval kar v domači hiši. Delal si številne male kirurške posege in tako mnogim prihranil marsikatero nepotrebno pot v Ljubljano. Imel si čas za mirno spremljanje umirajočih ter hitro in odločno posredovanje pri prometnih nesrečah. Nikoli nisi nikogar zavrnil. Samo ti si natančno vedel, koliko energije in poguma je bilo potrebno za delo v Zdravstvenem domu pod takratno prisilno upravo. V devetdesetih si poleg zdravnikovanja prevzel tudi direktorske posle in dosegel, da je ZD Logatec postal samostoj-

na enota. Dobil si bomo opremljen zdravstveni dom z rdečimi številkami vred in vzpostavil temelje za danes veliko, sodobno opremljeno in uspešno ustanovo. Zavzemal si se za dobro in strokovno delo in učil sodelavce, jih jemal s seboj na prometne nesreče, nakupoval medicinsko opremo in namesto domačega mopeda vzpostavil prepotreben voznik park. Bil si zaslužen za nakup prvega reanimobila v Logatcu in hkrati učil prvo pomoč voznike, gasilce in civilno zaščito. Sodelavci smo te imeli radi, saj si preneka-tero službeno zabavo popestril s petjem. Bil si odličen baritonist v cerkvenem zboru in navdušen nogometaš ter soustanovitelj logaškega nogometnega kluba.

Leta 1998 si se uradno upokojil in kot dober gospodar svojim naslednikom predal urejen in opremljen zdravstveni dom brez rdečih števil. V zameno si dobil nogometno športno torbo, ki pa je nemalokrat morala odstopiti mesto zdravniški tudi po upokojitvi. Zaradi pomanjkanja zdravnikov si namreč še debelo desetletje po upokojitvi samostojno vodil Dom starejših Marije in Marte, nadomeščal mlajše zdravnike v zdravstvenem domu in v domu starejših na Gubčevi. Ko smo se danes s sodelavci spraševali, kako ti je vse to uspelo, je bil odgovor kot na dlani. Vodili sta te ljubezen in vera. Ljubezen do žene Nade in treh otrok, do vnukov, do sočloveka in vera v Boga. Od tu si črpal moč, da si tudi v času dolge in težke bolezni ostal ljubeč in prijeten sogovornik ter vzornik.

Težko je ljubiti in vse izgubiti. Še težje je sploh ne ljubiti, kajti ljubezen pomeni življenje. Jože! Hvala, ker si nas imel rad. Hvala, ker smo te lahko imeli radi.

Zdravstveni dom Logatec

						SLIKA: BLANKA MARKOVIČ KOČEN	ZVOK, KI GA ČLOVEŠKO UHO NE ZAZNA	NARAVNAVANJE HR. VRETENC Z ROKAMI	ŠVIC.-FRANC. PISATELJ (CLAUDE)	REKA NA SEVEROVZHODU KITAJSKE	KOKOŠJI PRODUKT	PRIPADNIK FILOZOFSKE SOLE
						OGLAŠANJE SOVIN ČUKOV						
						ČRTALO, RAVNILO						
						SPOR, NESOGLASJE						
						NAŠ PESNIK (ANDREJ)					KALCIJ	
											KIPARSKI IZDELEK	
						ALJAŽ PEGAN					DEL TENIŠKE IGRE PRISTANIŠČE V IZRAELU	
						PLINSKA ZMES ATMOSFERE BREZ-ZRAČNI PROSTOR RUSKI AVTO						NAŠA PIVOVARNA
AVTOR: MARKO DREŠČEK	NIZKA ZELIKA VLAŽNIHTAL	VOJNA LADJA S TORPEDI IN TOPOVI	DALJŠE ČASOVNO OBDOBJE	ŽELEZNIŠKI VOZ	OLIKA, OBZIR GRŠKI POVELJNIK		GOSTIJA, SVATOVANJE PRGIŠČE ZRN					
STREŽAJ NA LADJI ALI LETALU						BIVŠI VESLAČ ČOP						
POGUM (POGOVORNO)						DIRIGENT CIPCI BLATENJE OSEBE						
IZREDNO MOČEN TROPSKI VIHAR						UMETNIŠKA ZVRST PROMETNA POT		ČETRTELITRA (PRIMORSKO)	VZDEVEK MICHAELA JORDANA			
TONE PAVČEK			MAJHNA OSA BAVARSKI VOJVODA, ODILO				KOŠARKAR LAKOVIČ JAPONSKA VALUTA					
ŽLAHTNI PLIN BREZ BARVE					NAŠE KNEŽJE MESTO LILINOVI			RIMSKA ŠESTICA NAŠ NEKD. ADMIRAL (JOSIP)				
AMERIŠKA IGRALKA LUPINO				IZRASTKI NA GLAVI ZADNJA BRAZDA NA NJI				IZREDNA LEPOTA PEVKA GRADIŠEK				
TANKO SUROVO BOMBAŽNO PLATNO					LADJA SPREMLJEVALKA BARVILO ZA LASE				ROMAN WOLEJA SOYINKNE			
NAŠ PSIHOLOG IN PISATELJ PEČJAK					GLIVIČNA BOLEZEN NA VINU VENO TAUFER		MESTO V GR. POKRAJINI EPIR UROŠ LAJOVIC					
	GLAVNA ZILA ODVODNICA											
						POSODA ZA SERVI-RANJE JUHE						
						BIVŠA AMER. DRŠALKA ZAYAK						

PRIČELI S TELOVADBO ZA STAREJŠE, NADALJUJEJO S PREDAVANJI IN DELAVNICAMI

V medgeneracijskem centru Hiša Sadeži družbe Logatec, ki deluje pod okriljem Slovenske filantropije, so jesenske mesece posvetili tudi aktivnostim, namenjenim starejšim. 21. septembra, denimo, ko obeležujemo Svetovni dan Alzheimerjeve bolezni, so pripravili ogled filma *Alive Inside*, kateremu je sledil pogovor z dr. Vesno Švab, psihiatrinjo in predsednico društva ŠENT, ki že nekaj let prebiva v Logatcu.

Z dogodkom so želeli opozoriti na problematiko demence in na moč glasbe, ki zelo spodbudno vpliva na osebe s to diagnozo. Švabova je med drugim izpostavila, da je demence vedno več, tudi zato, ker se prebivalstvo stara, življenjska doba pa se zvišuje. Kot uspešen način »boja« proti demenci je sogovornica izpostavila čim večjo vključitev posameznika v socialne mreže, v različne aktivnosti, ki spodbujajo druženje in krepitev možganov ter spomina v vseh obdobjih življenja, ne samo na pragu starosti. Film in pogovor sta med obiskovalci naletela na zelo pozitiven odziv, sporočilo filma je marsikoga ganilo, prav zagotovo pa iz medgeneracijskega centra ta večer nihče ni odšel ravnodušen.

V oktobru so pričeli v centru tudi s telovadbo za starejše, ki se je med obiskovalci že dobro prijela, še vedno pa lahko sprejmejo medse kakšnega novega člana, ki bi želel jutro začeti zdravo in aktivno. Odvija se vsak ponedeljek ob 8.15 in traja eno uro. Starejši se prav tako zelo radi udeležujejo računalniške pomoči, ki jo nudijo prostovoljci v centru, pa tudi pri drugih dejavnostih, kot so kvačkanje, plesi v krogu in šah.

So starejši za na odpad?

24. oktobra so v Hiši Sadeži družbe gostili tudi dr. Matejo Kožuh Novak, nekdanjo dolgoletno predsednico Zveze društev upokojencev Logatec, ki je zbrane nagovorila s provokativnim naslovom predavanja »Smo starejši res za na odpad? Kaj vse bi še lahko počeli in storili za druge?« Obiskovalci so se zelo dobro vklopili v pogovor, ki je odprl številne pereče teme s področja starejših in njihove vloge v družbi. Kožuh Novakovo bo medgeneracijski center gostil tudi 12. decembra, ko se bodo posvetili medgeneracijskemu sožitju. Decembra pričenjajo z oblikovanjem in peko gline, v tednu pred prvo adventno nedeljo pa bodo v sodelovanju z Univerzo za tretje življenjsko obdobje Logatec pripravili še delavnice za izdelovanje venčkov.

Besedilo in foto: Saša Musec Čuk

MEDGENERACIJSKI CENTER HIŠA SADEŽI DRUŽBE LOGATEC-AKTIVNOSTI V NOVEMBRU IN V DECEMBRU

Redne vsakotedenske aktivnosti

- Ponedeljek, 9.00:** Lahkotni in igrivi plesi v krogu z Darjo Bažec – pomirimo duha in misli ter razgibajmo telo.
- Ponedeljek, 16.00:** Ustvarjalne delavnice za otroke
- Ponedeljek, 18.00:** Družimo se ob kvački (na novo se lahko pridružijo udeleženci z vsaj osnovnim znanjem).
- Torek, 8.15:** Telovadba za starejše (potrebne prijave)
- Torek, 10.00:** Skupina za mlade mamice (potrebne prijave)
- Sreda in petek (po 13. uri):** Individualna učna pomoč za osnovnošolce in srednješolce iz socialno ogroženih družin (matematika, fizika, pomoč pri učenju) – potrebna predhodna prijava.
- Četrtek, 17.30: OM Chanting – meditativna tehnika sproščanja s pomočjo petja
- Četrtek, 19.00: Četrtek je dan za ŠAH- pomerimo se v šahovski dvobojih.
- Petek, 9.00 oziroma po dogovoru:** Individualna računalniška pomoč za starejše – potrebne predhodne prijave.
- Petek, 10. in 24. november, 17.00:** Ženska čajanka
- Petek, 17. november, 17.00:** Projekcije filmov

Novosti v novembru in decembru

- Sreda, 8. november:** RECI-ustvarjalnica s Tjašo Jamnikar – izdelovanje torb iz navadnih majic (potrebne prijave).
- Sreda, 15. november:** RECI-ustvarjalnica s Tjašo Jamnikar – izdelovanje preprog iz navadnih majic (potrebne prijave).
- Sreda, 22. november:** RECI-ustvarjalnica s Tjašo Jamnikar – izdelovanje makramejev iz navadnih majic (potrebne prijave).
- Petek, 24. november, 9.00:** Jejmo lokalno – pripravimo si tradicionalno slovenski zajtrk (potrebne prijave).

- Sobota, 25. november, 9.00-13.00:** Garažna razprodaja zimskih oblačil in pripomočkov za prosti čas, dom in gospodinjstvo (kdor bi želel sodelovati, naj se prijavi do 22. 11. na garaznalogatec@gmail.com).
- Torek, 28. november, 18.00:** Izdelovanje adventnih venčkov v sodelovanju z Univerzo za tretje življenjsko obdobje Logatec (potrebne prijave).
- Petek, 1. december, 10.00:** Ure pravljic – dedki in babice pripovedujejo.
- Sreda, 6. december, 17.00:** Oblikovanje in peka gline – izdelajmo praznična darila za najbližje (potrebne prijave).
- Torek, 12. december, 18.00:** Predavanje dr. Mateje Kožuh Novak – Medgeneracijsko sožitje: Ali je sodelovanje starih in mladih možno?
- Sreda, 13. december, 17.00:** Oblikovanje in peka gline – izdelajmo praznična darila za najbližje (potrebne prijave).

Vse aktivnosti so brezplačne, prostovoljni prispevki so dobrodošli. Prijave so potrebne tam, kjer je posebej navedeno.

Za več informacij in prijave na aktivnosti, kjer je to potrebno, se obrnite na: 070 892 903 ali hisa-logatec@filantropija.org.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

VABILO

Vabimo vas na novoletno tržnico, ki bo **v petek, 1. 12. 2017, od 17. do 19. ure** v OŠ Tabor Logatec.

Na novoletni tržnici želimo predstaviti **Slovenijo**, njeno kulturo, običaje in navade skozi oči otrok.

Ogledali si boste lahko zanimive nastope, izbrali različne otroške izdelke in preizkusili srečo na srečelovu. Poskrbljeno bo tudi za lačne želodčke.

Prireditelj je dobrodelna, saj bomo zbrana sredstva namenili za naš šolski sklad.

Vabljeni!

Učenci in zaposleni
OŠ Tabor Logatec

VABILO NA

4. TRADICIONALNO KATRINO PRAZNIČNO TRŽNICO

KAMIŠIBAJ

v soboto, 2. 12. 2017

OTROŠKA DELAVNICA

DOMAČE DOBROTE

od 10. do 17. ure

UNIKATNA DARILA

v prostorih OŠ 8 talcev.

SUPERPOLH ANIMACIJA
ZA OTROKE